

ปัญหาพิเศษ

เรื่อง

ความคิดเห็นเกี่ยวกับอาชีพการเลี้ยงปศุสัตว์ของเกษตรกร บ.หนองสามขา ต.หนองบัว

อ.หนองกุ้งศรี จ.กาฬสินธุ์ ปี 2547

Farmers' Opinions Toward Livestock Occupation : Case Study at Ban Nongsamkha Nongbua

Sub District, Nongkhungsri District, Kalasin Province, BE 2547

โดย

นายอุทิศ ผลสง่า

ปัญหาพิเศษนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต

สาขาวิชาเทคโนโลยีการเกษตร – การผลิตสัตว์

๒๕๖.

๐๘๖๔๓

๕๕๖

สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง กรุงเทพฯ

ภาควิชาครุศาสตร์เกษตร

คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม

ปีการศึกษา 2546

เลขหมู่.....

เลขทะเบียน **51353**

วัน,เดือน,ปี- **9 ก.ค. 2547**

๓๓๓๕๕๕
b.....
i.....

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทคัดย่อปัญหาพิเศษ

ปีการศึกษา 2546

ชื่อเรื่อง	ความคิดเห็นเกี่ยวกับอาชีพการเลี้ยงปศุสัตว์ของเกษตรกร บ.หนองสามขา ต.หนองบัว อ.หนองสูง จ.กาฬสินธุ์ ปี 2547 Farmers' Opinions Toward Livestock Occupation :Case Study at Ban Nongsamkha Nongbua Sub District, Nongkhungsri District, Kalasin Province, BE 2547
ชื่อ-สกุล	นายอุทิศ ผลสง่า
สาขาวิชา	เทคโนโลยีการเกษตร-การผลิตสัตว์ ภาควิชา วิทยาศาสตร์เกษตร
คณะ	ครุศาสตร์อุตสาหกรรม
อาจารย์ที่ปรึกษา	ดร.พรรณิภา ศิวะพิรุฬห์เทพ

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาสภาพทั่วไปของเกษตรกร บ.หนองสามขา ต.หนองบัว อ.หนองสูง จ.กาฬสินธุ์ และศึกษาความคิดเห็นของเกษตรกรในการประกอบอาชีพเลี้ยงปศุสัตว์ ทำการศึกษาเกษตรกรที่ทำอาชีพเกี่ยวกับการเกษตรกรรม จากประชากรทั้งหมด 100 ครอบครัว ทำการคัดเลือกกลุ่มอย่าง โดยวิธีการสุ่มอย่างง่ายจำนวนตัวอย่าง 50 ครอบครัว คิดเป็นร้อยละ 50 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถาม มี 3 ตอน ได้แก่ ตอนที่ 1 ถามเกี่ยวกับสถานภาพทั่วไปของเกษตรกร ตอนที่ 2 ถามเรื่องความคิดเห็นเกี่ยวกับอาชีพการเลี้ยงปศุสัตว์ของเกษตรกร บ.หนองสามขา และตอนที่ 3 ถามเกี่ยวกับข้อเสนอแนะ และความคิดเห็นที่มีต่อการประกอบอาชีพเลี้ยงปศุสัตว์ สถิติที่ใช้ในการวิจัย คือ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัยด้านสถานภาพทั่วไปของเกษตรกร พบว่า เกษตรกร(ร้อยละ 56) เป็น เพศชาย มีสถานภาพ สมรสแล้ว มีอายุเฉลี่ย 37 ปี จำนวนสมาชิกในครอบครัวระหว่าง 2 - 5 คน ครอบครัว เกษตรกรประมาณร้อยละ 50 มีสมาชิกในครอบครัว 4 คน เกษตรกรร้อยละ 40 มีระดับการศึกษาคือ จบ ป. 4 ส่วนใหญ่ (ร้อยละ 74) จะประกอบอาชีพหลักคือ การปลูกพืช อาชีพรองคือ อาชีพการ

เลี้ยงสัตว์ และการประมง รายได้ของครอบครัวต่อปีอยู่ระหว่าง 5,000 – 250,000 บาท โดยเฉลี่ย 35,394 บาท ส่วนด้านความคิดเห็นเกี่ยวกับอาชีพการเลี้ยงปศุสัตว์ของเกษตรกร พบว่า เกษตรกรมี ความคิดเห็นเกี่ยวกับอาชีพการเลี้ยงปศุสัตว์ ด้านเศรษฐกิจและการเงินเกษตรกรเห็นด้วยในระดับ มากกับเรื่อง เป็นอาชีพที่ได้รับผลตอบแทนคุ้มค่า เป็นอาชีพที่ทำเป็นอาชีพหลักได้ และเป็นอาชีพที่ ทำให้เศรษฐกิจของประเทศมั่นคง ด้านความยากง่ายในการประกอบอาชีพเกษตรกรเห็นด้วยใน ระดับมากกับเรื่อง เป็นอาชีพที่ต้องทำงานเป็นขั้นตอน เป็นอาชีพที่ต้องอาศัยความรู้ความชำนาญ คนที่ประกอบอาชีพนี้จะต้องมีความอดทนสูงในการทำงาน การประกอบอาชีพนี้จะต้องกล้าในการ ลงทุนเพราะต้องใช้ทุนสูง และเป็นอาชีพที่อิสระ ด้านความก้าวหน้าในการประกอบอาชีพเกษตรกร เห็นด้วยในระดับมากกับเรื่อง ผู้ที่ประกอบอาชีพนี้เป็นคนที่มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ มีงานด้าน การเลี้ยงสัตว์ให้เลือกหลายชนิด เป็นอาชีพที่ประสบผลสำเร็จได้ง่าย เป็นอาชีพที่มีความก้าวหน้า มั่นคง และสามารถทำเป็นอาชีพเสริมเพื่อเพิ่มรายได้ให้กับครอบครัว ด้านความยอมรับในสังคม เกษตรกรเห็นด้วยในระดับมากที่สุดกับเรื่อง เป็นอาชีพที่สุจริต และเป็นอาชีพที่มีการสืบทอดมา ตั้งแต่โบราณ ด้านปัจจัยการผลิตเกษตรกรเห็นด้วยในระดับมากกับเรื่อง เป็นอาชีพที่ต้องใช้พื้นที่ใน การเลี้ยงมาก ต้องใช้ต้นทุนในการผลิตสูง และแหล่งน้ำธรรมชาติมีผลช่วยในการเลี้ยงสัตว์ ด้าน ความรู้ที่ต้องใช้ในการประกอบอาชีพเกษตรกรเห็นด้วยในระดับมากกับเรื่อง เป็นอาชีพที่จะต้องใช้ ความรู้เข้ามาช่วยในการเลี้ยงสัตว์ เป็นอาชีพที่ต้องอาศัยความรู้ด้านวิชาการเป็นหลัก และต้องเป็นผู้ ที่มีความรู้ความสามารถในทางทฤษฎีและปฏิบัติควบคู่กันไป ส่วนข้อเสนอแนะ และความคิดเห็น ของเกษตรกรต่อการประกอบอาชีพเลี้ยงปศุสัตว์ มีดังนี้ 1) เกษตรกรขาดการแนะนำส่งเสริมจาก หน่วยงานราชการ 2) ความต้องการให้มีการฝึกอบรมแก่เกษตรกรให้ได้รับความรู้จากการเลี้ยงสัตว์ 3) ความต้องการเวชภัณฑ์ที่ใช้ในการเลี้ยงสัตว์ 4) เกษตรกรมีความต้องการให้มีกองทุนที่ใช้ในการ เลี้ยงสัตว์ 5) เกษตรกรมีความต้องการให้หน่วยงานที่รับผิดชอบเกี่ยวกับการเลี้ยงสัตว์สนับสนุน โด ให้เกษตรกรเลี้ยงครอบครัวละ 2 ตัว 6) เกษตรกรต้องการให้มีตลาดกลางในการค้าสัตว์ในราคาที่ ยุติธรรม

กิตติกรรมประกาศ

ปัญหาพิเศษนี้สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี เพราะการช่วยเหลือของบุคคลต่างๆ บุคคลแรกที่ข้าพเจ้าจะขอกล่าวถึง คือ รศ.ดร.พรณิภา ศิวะพิรุฬห์เทพ อาจารย์ที่ปรึกษาปัญหาพิเศษของข้าพเจ้า ท่านได้สละเวลาจากการทำงานที่มีอยู่มากมาดูแลการทำปัญหาพิเศษ ตั้งแต่ต้นจนเสร็จสิ้น ข้าพเจ้าได้เรียนรู้กระบวนการทำงานที่เป็นขั้นตอน มีเหตุผล และข้าพเจ้าก็ได้ซึมซับคุณลักษณะนี้ไว้กับตนเองอีกด้วย ข้าพเจ้าขอขอบพระคุณไว้ ณ ที่นี้

ขอขอบคุณ ครู-อาจารย์ ทั้งในอดีตและปัจจุบันทุกท่านที่ประสิทธิ์ประสาทวิชาความรู้ ให้ข้าพเจ้าได้มีความรู้ และเป็นผลให้การวิจัยนี้ประสบผลสำเร็จ

ขอขอบใจเพื่อนที่แสนดี นายสุวิทย์ อินฉายา ที่ช่วยเหลือให้คำปรึกษา สร้างแนวคิดใหม่ๆ และขอขอบใจ นายปัญญา ปะกิ้ง ที่เอื้อเพื่อให้ใช้คอมพิวเตอร์ในการจัดทำเอกสารด้วยดีเสมอมา ตลอดจนศูนย์วิจัยฯ คอมพิวเตอร์ ที่ให้ความสะดวกในการจัดพิมพ์เอกสารงานวิจัย ขอขอบใจเพื่อนๆ ทุกคนที่ให้กำลังใจกันและกันเสมอมา และบุคคลอื่นๆ ที่ข้าพเจ้ามิได้กล่าวถึงในที่นี้ ขอขอบคุณด้วยความจริงใจ

ขอขอบคุณเกษตรกร บ.หนองสามขา ที่ให้ความร่วมมือด้วยดีในการทำแบบสอบถามในครั้งนี้ และขอให้เกษตรกรทุกท่านจงอดทน ผู้ต่อไป เพื่อเกษตรกรไทยเจริญ

ท้ายสุดนี้ ขอขอบพระคุณ พ่อ-แม่ และครอบครัว ซึ่งเป็นทุกสิ่งทุกอย่างของตัวลูกทั้งปวง และที่สำคัญท่านได้สละเวลามาช่วยในการสำรวจ ทำให้งานวิจัยในครั้งนี้สำเร็จได้ด้วยดี

อุทิศ ผลสง่า

กุมภาพันธ์ 2547

สารบัญ

เรื่อง	หน้า
บทคัดย่อปัญหาพิเศษ.....	ก
กิตติกรรมประกาศ.....	ค
สารบัญ.....	ง
สารบัญตาราง.....	ฉ
บทที่ 1 บทนำ.....	1
1.1 ความสำคัญของปัญหา.....	1
1.2 วัตถุประสงค์.....	1
1.3 ขอบเขตของปัญหา.....	1
1.4 นิยามศัพท์.....	2
1.5 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	3
บทที่ 2 การศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้อง.....	4
2.1 การแสดงความคิดเห็น.....	4
2.2 เกษตร.....	5
2.3 อาชีพปศุสัตว์.....	5
2.4 ทฤษฎีความสนใจ.....	6
2.5 ทฤษฎีการเลือกอาชีพ.....	8
2.6 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	11
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	15
3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	15
3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	15
3.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	16
3.4 การวิเคราะห์ข้อมูล.....	16
3.5 สถิติที่ใช้ในการวิจัย.....	17
บทที่ 4 ผลการวิจัยและการวิจารณ์.....	18
4.1 ผลการวิจัย.....	18

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สารบัญ (ต่อ)

เรื่อง	หน้า
4.2 วิจารณ์ผลการศึกษา.....	27
บทที่ 5 สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ.....	30
5.1 สรุปผลการวิจัย.....	30
5.2 ข้อเสนอแนะ.....	32
บรรณานุกรม.....	33
ภาคผนวก.....	36

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
1 แสดงสถานภาพทั่วไปของเกษตรกร.....	19
2 จำนวน (ร้อยละ) ของเกษตรกรที่แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับอาชีพการเลี้ยงปลุสสัตว์ ด้านเศรษฐกิจและการเงิน ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับความคิดเห็น และ ระดับความคิดเห็น.....	21
3 จำนวน (ร้อยละ) ของเกษตรกรที่แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับอาชีพการเลี้ยงปลุสสัตว์ ด้านความ ยากง่ายในการประกอบอาชีพ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับ ความคิดเห็น และระดับความคิดเห็น.....	22
4 จำนวน (ร้อยละ) ของเกษตรกรที่แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับอาชีพการเลี้ยงปลุสสัตว์ ด้านความก้าวหน้าในการประกอบอาชีพ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับ ความคิดเห็น และระดับความคิดเห็น.....	23
5 จำนวน (ร้อยละ) ของเกษตรกรที่แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับอาชีพการเลี้ยงปลุสสัตว์ ด้านความยอมรับในสังคม ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับความคิดเห็น และระดับความคิดเห็น.....	24
6 จำนวน (ร้อยละ) ของเกษตรกรที่แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับอาชีพการเลี้ยงปลุสสัตว์ ด้านปัจจัยการผลิต ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับความคิดเห็น และ ระดับความคิดเห็น.....	25
7 จำนวน (ร้อยละ) ของเกษตรกรที่แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับอาชีพการเลี้ยงปลุสสัตว์ ด้านความรู้ที่ต้องใช้ในการประกอบอาชีพ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับ ความคิดเห็น และระดับความคิดเห็น.....	26

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความสำคัญของปัญหา

การเลี้ยงสัตว์ในประเทศไทยมีอยู่ 2 ลักษณะ คือ การเลี้ยงสัตว์แบบเป็นอุตสาหกรรม ที่เลี้ยงโดยบริษัทใหญ่ และการเลี้ยงแบบหลังบ้าน โดยเกษตรกรที่อาศัยอยู่ในเขตชนบทหรือเกษตรกรที่มีทุนน้อย การเลี้ยงสัตว์ในชนบทเป็นการใช้แรงงานภายในครอบครัวให้เป็นประโยชน์ซึ่งข้อดีก็คือไม่มีการสูญเสียค่าของแรงงานและยังเป็นรายได้เสริมอีกทางหนึ่งด้วย และ ยังมีความสำคัญต่อเศรษฐกิจของชุมชน เพราะการเลี้ยงสัตว์นอกจากสามารถใช้บริโภคในครัวเรือนแล้ว ยังสามารถจำหน่ายเพื่อเป็นรายได้ให้แก่คนในครอบครัว

บ้านหนองสามขา ตำบลหนองบัว อำเภอหนองกุงศรี จังหวัดกาฬสินธุ์ เป็นหมู่บ้านที่มีลักษณะพื้นที่เป็นที่ดอนและพื้นที่ลุ่มตามแหล่งน้ำ ที่มีหญ้าขึ้นอย่างหนาแน่น จึงเป็นภูมิประเทศที่เอื้ออำนวยต่อการเลี้ยงสัตว์เป็นอย่างยิ่งอัน ได้แก่ โค กระบือ โดยการปล่อยให้แทะเล็มหญ้าที่ขึ้นกร้างตามพื้นที่แหล่งน้ำจืด ส่วนการเลี้ยงสัตว์ประเภทอื่นเช่น สุนัข แมว หมู เป็ด ไก่ จะเป็นลักษณะการเลี้ยงเป็นงานอดิเรก เลี้ยงตามพื้นที่บ้านและตามสวนหลังบ้าน ให้กินผลพลอยได้จากครัวเรือน ซึ่งมีการจัดการที่ไม่ค่อยเป็นรูปแบบมากนัก แต่อาชีพการเลี้ยงปลุสัตว์เป็นอาชีพที่อยู่คู่กับคนในหมู่บ้านนี้มานาน ผู้วิจัยจึงเห็นว่า ควรได้มีการศึกษาถึงความคิดเห็นของคนในชนบทว่า คิดเห็นอย่างไรเกี่ยวกับอาชีพการเลี้ยงปลุสัตว์ เพื่อจะได้นำความคิดเห็นเหล่านี้มาพิจารณา เพื่อหาความช่วยเหลือ สนับสนุนเกษตรกรต่อไป

1.2 วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาสภาพทั่วไปของเกษตรกร บ.หนองสามขา ต.หนองบัว อ.หนองกุงศรี จ.กาฬสินธุ์
2. เพื่อศึกษาความคิดเห็นของเกษตรกรในการประกอบอาชีพเลี้ยงปลุสัตว์

1.3 ขอบเขตของปัญหา

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาคั้งนี้คือเกษตรกรที่เลี้ยงสัตว์ใน บ.หนองสามขา ต.หนองบัว

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

อ.หนองกุงศรี จ.กาฬสินธุ์ ประชากรในหมู่บ้านจำนวน 100 ครอบครัว โดยผู้วิจัยได้ศึกษาจาก ตัวอย่าง 50 ครอบครัว

ผู้วิจัยต้องการทราบความคิดเห็นของเกษตรกรที่มีต่ออาชีพการเลี้ยงปลุสสัตว์ในด้านต่างๆ 6 ด้าน คือ

- ด้านเศรษฐกิจและการเงิน
- ด้านความยากง่ายในการประกอบอาชีพ
- ด้านความก้าวหน้าในการประกอบอาชีพ
- ด้านการยอมรับในสังคม
- ด้านปัจจัยการผลิต
- ด้านความรู้ในการประกอบอาชีพ

1.4 นิยามศัพท์

1. ความคิดเห็น หมายถึง ความรู้สึก ความคิดเห็น ที่จะตอบสนองของบุคคลต่างๆที่มีสิ่งใดสิ่งหนึ่ง อันเนื่องมาจากการเรียนรู้ ประสบการณ์ที่เป็นตัวกระตุ้นให้บุคคลนั้นแสดงพฤติกรรมตอบสนองต่อสิ่งเร้าต่างๆ ในด้านการยอมรับ สนับสนุนหรือไม่เห็นด้วย เบื่อหน่ายหรือไม่สนใจไม่ร่วม

มือหรือไม่ปฏิบัติตาม ซึ่งจะทำการศึกษาในด้านต่างๆที่เกี่ยวข้องอาชีพปลุสสัตว์ คือ

- ด้านเศรษฐกิจและการเงิน หมายถึง การศึกษาถึงรายได้จากการประกอบอาชีพปลุสสัตว์ทำให้ฐานะการเป็นอยู่ดีขึ้น
- ด้านความยากง่ายในการประกอบอาชีพ หมายถึง การศึกษาถึงวิธีการ ลักษณะต่างๆในการประกอบอาชีพปลุสสัตว์ให้มีความสำเร็จและได้ผลตอบแทนสูง
- ด้านความก้าวหน้าในการประกอบอาชีพ หมายถึง การศึกษาถึงแนวทางในการประกอบอาชีพปลุสสัตว์ และการพัฒนาอาชีพในด้านการผลิต ให้เป็นอาชีพที่มีความเจริญรุ่งเรืองขึ้น
- ด้านการยอมรับในสังคม หมายถึง การศึกษาถึงคุณค่าทางอาชีพ ความมีชื่อเสียง

ความสำคัญและการยกย่องผู้ที่ประกอบอาชีพปลุสสัตว์

- ด้านปัจจัยการผลิต หมายถึง การศึกษาถึงปัจจัยต่างๆที่ใช้การประกอบอาชีพปลุสสัตว์ ได้แก่ ที่ดิน ทุน แรงงาน และการประกอบการ
- ด้านความรู้ที่ใช้ในการประกอบอาชีพ หมายถึง การศึกษาถึงการใช้ความรู้ ความสามารถในการประกอบอาชีพปลุสสัตว์ให้มีประสิทธิภาพสูงสุด

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2. อาชีพปศุสัตว์ หมายถึง อาชีพที่เกี่ยวกับการเลี้ยงประเภทต่างๆ ได้แก่ การเลี้ยงหมู สุntax เป็ด ไก่ กระจับปี่ โค เป็นต้น

3. เกษตรกร หมายถึง เกษตรกรที่ทำการเลี้ยงสัตว์ใน บ.หนองสามขา ต.หนองบัว อ.หนอง กุงศรี จ.กาฬสินธุ์

1.5 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ได้ทราบสภาพความเป็นอยู่โดยทั่วไปของเกษตรกรผู้เลี้ยงสัตว์
2. ทำให้ทราบความคิดเห็นที่เกี่ยวกับอาชีพทางด้านปศุสัตว์ ของเกษตรกร บ.หนองสาม ขา ต.หนองบัว อ.หนองกุงศรี จ.กาฬสินธุ์ เพื่อเป็นแนวทางในการให้คำแนะนำและช่วยเหลือ เกษตร ผู้ที่มีอาชีพเลี้ยงปศุสัตว์ให้สามารถยึดเป็นอาชีพหลัก และมีการพัฒนาการเลี้ยงให้ดียิ่งขึ้น ต่อไป

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทที่ 2

การศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยเรื่อง ความคิดเห็นเกี่ยวกับอาชีพเลี้ยงปลุสสัตว์ ของเกษตรกร บ้านหนองสามขา ต.หนองบัว อ.หนองกุงศรี จ.กาฬสินธุ์ ปี 2547 ผู้วิจัยได้แบ่งการศึกษาเอกสารเป็น 6 ส่วน คือ

1. การแสดงความคิดเห็น
2. เกษตรกร
3. อาชีพปลุสสัตว์
4. ทฤษฎีความสนใจ
5. ทฤษฎีการเลือกอาชีพ
6. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.1 การแสดงความคิดเห็น

ราชบัณฑิตยสถาน (2542 : 231-1,301) ได้ให้ความหมายของคำว่า

“ความ” หมายถึง เรื่อง เช่น เนื้อความ เกิดความ อาการ เช่น ความทุกข์ ความสุข คติที่ฟุ้ง ร้องกัน ในโรงศาล คำนำหน้ากริยาหรือวิเศษณ์เพื่อแสดงสภาพ เช่น ความตาย ความดี ความชั่ว

“คิด” หมายถึง ทำให้ปรากฏเป็นรูป หรือประกอบให้เป็นรูป หรือเป็นเรื่องขึ้นในใจ ใคร่ครวญ ไตร่ตรอง เช่น เรื่องนี้ยากยังคิดไม่ออก คาคะเน เช่น คิดว่าเย็นนี้ฝนอาจจะตก คำนวณ เช่น คิดเลขในใจ มุ่ง จงใจ ตั้งใจ เช่น อย่าคิดร้ายเขาเลย นึก

“เห็น” หมายถึง อาการของตาที่ประสพรูป ปรากฏแก่ตา ปรากฏแก่ใจ คิดรู้

“คิดเห็น” หมายถึง เข้าใจ

บุญพฤษย์ จาตุมาะ (2525 : 294) ได้ให้ความหมายของความคิดเห็น (Opinion) ว่าเป็น การไตร่ตรองเนื้อความต่างๆ ซึ่งเป็นเฉพาะส่วนบุคคล โดยแตกต่างกันออกไป

บุญพฤษย์ จาตุมาะ (อ่างโดย พิทวัส น้อยสุวรรณ, 2540 : 4) ได้กล่าวถึงความหมายของ ความคิดเห็นไว้ดังนี้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาติให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

1. ข้อควรพิจารณาเห็นว่าเป็นจริงจากการใช้ปัญญา ความคิดประกอบ ถึงแม้ว่าไม่ได้อาศัยหลักฐานพิสูจน์ยืนยันได้เสมอไปก็ตาม
2. ทศนะหรือประมาณการเกี่ยวกับปัญหาหรือประเด็นใดประเด็นหนึ่ง เช่น ทศนะเกี่ยวกับความเหมาะสมกับการประกอบอาชีพ
3. คำแถลงของผู้ที่พอมีรับนับถือว่าเป็นผู้เชี่ยวชาญในทุกข้อ หรือปัญหาที่มีผู้นำมาปรึกษา
4. ปฏิบัติการ หรือท่าทีของคนนั้นๆ แสดงออกเป็นเสียง หรือถ้อยคำที่มีต่อประเด็นสำคัญ โดยการวิเคราะห์ และการใช้เหตุผล

ธรรมเนียม วุ่นซึ่งชี้ (2544 : 5) ได้ให้ความหมายของความคิดเห็นว่า หมายถึง ความเชื่อหรือความรู้สึกเฉพาะตัวที่แสดงออกต่อคำถาม ซึ่งไม่เป็นการผิด หรือถูก แต่เป็นในแนวทางเห็นด้วย ไม่แน่ใจ ไม่เห็นด้วย

อภิฤดี ศรีจินดา (2543 : 4) ได้ให้ความหมายความคิดเห็น (Opinion) ว่าเป็นความรู้สึกที่ตอบสนองบุคคลต่างๆ ต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง อันเนื่องจากการเรียนรู้ หรือประสบการณ์ที่จะเป็นตัวกระตุ้นให้บุคคลนั้นแสดงพฤติกรรมในการยอมรับสนับสนุน

อุดร อรรถชาติ (2544 : 5) ได้ให้ความหมายของความคิดเห็นว่า เป็นความคิดความรู้สึกเฉพาะบุคคลที่สนองต่อคำถามในเรื่องใดเรื่องหนึ่ง ความคิดเห็นจึงเป็นสิ่งที่อธิบายเหตุผล

จากความหมายข้างต้นทั้งหมด สรุปได้ว่าความคิดเห็น (Opinion) เป็นความรู้สึกของแต่ละบุคคลที่มีต่อสิ่งต่าง ๆ ที่เกิดจากการได้สัมผัส หรือการได้พบเห็น แล้วใช้ประสบการณ์ที่เกิดจากการเรียนรู้เป็นตัวกระตุ้นให้บุคคลนั้น แสดงพฤติกรรมในด้านการยอมรับสนับสนุน หรือไม่สนับสนุน

2.2 เกษตรกร

บุญพฤกษ์ จาตุมาะ (2525 : 112) ได้ให้ความหมายเกษตรกรว่าเป็นผู้ทำเกษตรกรรม ซึ่งเกษตรกรรม คือ การใช้ที่ดินเพาะปลูกพืชต่างๆ รวมทั้ง การเลี้ยงสัตว์ การประมง และการป่าไม้

2.3 อาชีพปลูสดัว

คำนึ่ง หนูดาษ (2543 : 3) ได้กล่าวถึงอาชีพปลูสดัวว่า เป็นอาชีพการเกษตรแขนงหนึ่งที่ได้รับค่านิยมค่อนข้างมากในปัจจุบัน เพราะอาชีพเลี้ยงสัตว์เป็นอาชีพที่ดีกว่าการทำอาชีพการเพาะปลูกพืชหลายประการ คือ การเลี้ยงสัตว์ใช้พื้นที่น้อย ไม่ต้องเลือกฤดูกาล เลี้ยงได้ทุกสภาพพื้นที่ลงทุนน้อย และมีตลาดที่แน่นอนกว่าการปลูกพืช

ได้มีนักวิชาการหลายท่านให้คำกล่าวเกี่ยวกับอาชีพปลูสดัวประเภทต่างๆ เช่น อาชีพการเลี้ยงโค อาชีพการเลี้ยงไก่ อาชีพการเลี้ยงสุกร ที่มีต่อเกษตรกรรายย่อย ดังนี้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

- อาชีพการเลี้ยงโคขุน ปรรณนา พุกกะศรี (2533 : 3) ได้กล่าวไว้ว่า รูปแบบการเลี้ยงโคเนื้อในประเทศไทยปัจจุบัน ได้มีการหันมาเข้าระบบธุรกิจ คือ มีการวางแผนผลิตลูกโคและการขุนโคกัน แต่รูปแบบธุรกิจโคเนื้อในประเทศไทยอาจจะไม่เหมือนกับต่างประเทศ เพราะสิ่งแวดล้อมและสังคมเกษตรกรไทยแตกต่างไปจากต่างประเทศ สำหรับประเทศไทยผู้ที่เหมาะสมที่จะผลิตลูกโคน่าจะเป็นชาวไร่ ชาวนา หรือ เกษตรกรรายย่อย เพราะต้นทุนการผลิตต่ำกว่า และเกษตรกรรายย่อยในประเทศไทยมีจำนวนมาก การเลี้ยงโคขุนในประเทศไทยนั้นอาจทำได้หลายรูปแบบ ไม่ใช่จะเพียงแต่นำลูกโคมาขุนให้ได้เนื้อคุณภาพสูงแล้วส่งขายตามโรงแรม หรือห้างสรรพสินค้าใหญ่ๆ เท่านั้น การนำโคอายุมากซึ่งอาจจะเป็นโคที่ปลดจากการใช้งานหรือโคที่ข้ามแดนมาขุนให้อ้วนแล้วส่งขายตลาดทั่วไป (วัวมัน) ก็ถือว่าการเลี้ยงโคเนื้อเช่นกัน

- อาชีพการเลี้ยงไก่พื้นเมือง เดียว วงศ์สุวรรณ (2537 : 5) ได้กล่าวไว้ว่าการเลี้ยงไก่พื้นเมืองของเกษตรกรรายย่อย เป็นการเลี้ยงตามพื้นที่บ้านเรือนของคนไทย เป็นสิ่งที่ปฏิบัติกันมาเป็นเวลานาน ไก่พื้นเมืองเหล่านี้ถูกเลี้ยงไว้แบบปล่อยให้หากินเอาเอง คู้ยเจี้ยหากินธรรมชาติ หรือผู้เลี้ยงอาจไปรออาหารพวกปลาขี้ขาว ขี้ขาวเปลือก รำหยาบ ให้กินเป็นบางครั้ง ไก่ก็จะเจริญเติบโตและมีความทนทานต่อสภาพดินฟ้าอากาศ และโรคต่างๆ ได้ดี นอกจากนี้ให้ผลผลิตไว้บริโภคในครอบครัวแล้ว ที่เหลือจากการใช้ประโยชน์ภายในครอบครัวยังสามารถนำไปขายกันระหว่างเพื่อนบ้านเป็นการเพิ่มพูนรายได้แก่ครอบครัวอีกทางหนึ่ง

- อาชีพการเลี้ยงสุกร อนันต์ ศรีปราโมช (2540 : 5) ได้กล่าวเกี่ยวกับอาชีพการเลี้ยงสุกรของเกษตรกรรายย่อยว่า เกษตรกรที่ทำการเลี้ยงสุกรเพื่อเป็นรายได้เสริมสำหรับครอบครัวรายละเอียด 1 – 2 ตัว จำเป็นที่จะต้องได้รับความรู้ในด้านการเลี้ยงอย่างถูกต้อง เพื่อจะได้นำไปพัฒนาการเลี้ยงสุกรของตน ซึ่งเมื่อเกษตรกรสามารถเลี้ยงสุกรได้อย่างมีประสิทธิภาพ นอกจากจะทำรายได้แก่ครอบครัวแล้ว ยังเป็นการใช้ทรัพยากรธรรมชาติให้เกิดประโยชน์สูงสุดด้วย

2.4 ทฤษฎีความสนใจ

สุรางค์ โคว์ตระกูล (2537 : 123) ได้กล่าวถึงทฤษฎีความสนใจว่า เป็นแรงจูงใจภายในในการอยากรู้อยากเห็น ทำให้เกิดพฤติกรรมที่อยากค้นคว้าสำรวจสิ่งแวดล้อม ดังจะเห็นได้จากเด็กวัย 2 – 3 ขวบ จะมีพฤติกรรมที่ต้องการสำรวจสิ่งแวดล้อมรอบๆ ตัว โดยไม่รู้จักเหน็ดเหนื่อย มอว์และมอว์ (MAW & MAW, 1964) ได้เสนอแนะเครื่องชี้ (Indicators) ของพฤติกรรมอยากรู้อยากเห็นไว้ดังนี้

- การมีปฏิริยาบวทต่อสิ่งแวดล้อม เฉพาะสิ่งใหม่ แปลกและลึกลับ คือ มีการเคลื่อนไหวไปหาสิ่งเหล่านั้น

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่นอนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

- การแสดงความสนใจเกี่ยวกับตนเองและสิ่งแวดล้อม
- การเสาะแสวงหาประสบการณ์ใหม่ๆ โดยสำรวจสิ่งแวดล้อมรอบตัว
- การแสดงความเพียรพยายามอย่างไม่ท้อถอยในการสำรวจค้นพบสิ่งแวดล้อม

สุรางค์ โควงตระกูล (2537 : 123) ได้กล่าวถึงแนวคิดของ มอว์และมอว์ (MAW & MAW, 1964 ,1965) ว่า ความสำคัญของการกระตุ้นหรือรีน เป็นองค์ประกอบสำคัญของการเรียนรู้ ความคิดสร้างสรรค์ และสุขภาพจิต

จุไรวรรณ ลวดทอง (2530 : 25-40) (อ้างในอุตร ธรรมชาติ 2544 : 5) ได้อ้างถึงทฤษฎีความสนใจของมนุษย์ โดย A.H. Maslow เกี่ยวกับพฤติกรรมของมนุษย์ว่า คนทุกคนมีความต้องการและความต้องการนี้อยู่ตลอดเวลาไม่สิ้นสุด ซึ่ง A.H.Maslow ได้ลำดับขั้นตอนความต้องการของมนุษย์ไว้ 5 ขั้น คือ

- ความต้องการทางร่างกาย เป็นความต้องการพื้นฐานของมนุษย์ เช่น ความต้องการอาหาร น้ำ อุณหภูมิที่เหมาะสม เป็นต้น
- ความต้องการทางด้านความปลอดภัย คือ ความปลอดภัยมั่นคง เช่น อยากมีความมั่นคงทางด้านเศรษฐกิจ
- ความต้องการความรักและความเป็นเจ้าของ เป็นความต้องการที่ต้องการความยอมรับและเป็นที่รักของสังคมและคนรอบข้าง
- ความต้องการที่จะได้รับผลสำเร็จตามความนึกคิดทุกอย่าง ความต้องการขั้นนี้มักเป็นความต้องการที่เป็นอิสระเฉพาะ มีความใฝ่ฝันที่จะได้รับผลสำเร็จ
- ความต้องการมีชื่อเสียงและยกย่อง เป็นความต้องการที่ประกอบด้วยความมั่นใจในตัวเอง เรื่องความสามารถ ความรู้ ทั้งการยอมรับและการยกย่องจากผู้อื่น

ปรียาพร วงศ์อนุตร โรจน์ (2532 : 90) ได้กล่าวว่า ความสนใจเป็นความรู้สึกของบุคคลต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง โดยเฉพาะความรู้สึกอันนี้ทำให้บุคคลเอาใจใส่จนบรรลุจุดมุ่งหมาย เราพอจะแยกแยะลักษณะของความสนใจเป็นดังนี้

- ความสนใจเป็นเรื่องของแต่ละบุคคล คนหนึ่งอาจจะสนใจเรื่องหนึ่งอีกคนอาจสนใจในอีกเรื่องหนึ่ง
- ความสนใจและความรู้สึกที่มีอยู่ในวงแคบ หรือเราจะมี ความสนใจต่อเรื่องใดเรื่องหนึ่ง
- ความสนใจทำให้เราเอาใจใส่ต่อสิ่งที่ได้สนใจ
- เมื่อเกิดความสนใจสิ่งใดสิ่งหนึ่งแล้ว ก็อาจจะเกิดความมุ่งมั่นพยายามที่จะทำให้สำเร็จตามความมุ่งหมาย

2.5 ทฤษฎีการเลือกอาชีพ

ประเสริฐ ว่องไวยนต์ (2515 : 6-8) ได้บอกถึงสาเหตุที่ทำให้มีการตัดสินใจเลือกอาชีพต่างๆ

1. อาชีพจะต้องได้รับการยกย่องจากสังคม
  2. ระดับความยากง่ายของงาน ถ้าหากงานนั้นมีระดับความยากง่ายพอที่ผู้ันจะเลือกได้ตามความถนัดของตนเองแล้ว เขาย่อมเลือก
  3. การเอาอย่างผู้อื่น ถ้าเห็นผู้อื่นทำแล้วประสบผลสำเร็จก็จะทำตาม โดยไม่คำนึงถึงว่าตัวเองจะทำงานนั้นได้เหมือนเขาหรือไม่
  4. การคล้อยตามผู้อื่น เช่น บิดา มารดา ผู้ปกครอง เพื่อนสนิท ได้แนะนำให้ดีขึ้นตาม
  5. ความล้มเหลวผิดหวังจากงานใด เป็นมูลเหตุจงใจให้สนใจในงานนั้นบุคคลใดก็ตามบางครั้งเห็นว่างานที่ตนเองทำเป็นของง่ายๆ แต่พอลงมือทำเองไม่สำเร็จเพราะขาดความชำนาญ
  6. มูลเหตุจงใจให้ประกอบอาชีพขึ้นอยู่กับเป้าหมาย บางคนต้องการเกียรติ บางคนต้องการเงิน บางคนอาจมีจุดมุ่งหมายอย่างอื่น แต่จะเป็นเป้าหมายใดก็ตามถ้าเข้าประกอบอาชีพนั้นแล้วสามารถบรรลุเป้าหมายตามความปรารถนาได้
  7. ความสนใจรักใคร่ในอาชีพนั้น ความสนใจเป็นเรื่องสำคัญเพราะว่าจะทำอะไรต้องถือความสนใจเป็นหลักประการหนึ่ง
  8. เงินเป็นมูลเหตุจงใจที่ช่วยตัดสินใจประกอบอาชีพ เพราะเงินเป็นที่มาของปัจจัยอื่นๆ
- สวัสดี สุวรรณอักษร (2523 : 7) ได้กล่าวถึงการเลือกอาชีพของคนว่า การตัดสินใจเลือกงานหรือเลือกที่จะประกอบอาชีพใดอาชีพหนึ่งนั้น ถือว่าเป็นการตัดสินใจครั้งสำคัญยิ่งของมนุษย์ เพราะการเลือกงานหรืออาชีพเป็นการกำหนดสิ่งๆที่ผูกพันซึ่งคนเราจะตัดสินใจเลือกอาชีพใดนั้น ก็เพราะอาชีพนั้นตรงกับความต้องการส่วนตัวมากที่สุด การที่คนเราจะปฏิบัติหน้าที่ให้สำเร็จด้วยดีจะต้องเกิดจากความสนใจเป็นแรงผลักดันกระตุ้นทำในสิ่งที่ตนชอบและความสนใจอาจเปลี่ยนแปลงไปตามวัยของคน ความรู้สึกนึกคิด หรือความต้องการ มิใช่ลักษณะประจำที่คงที่ ความสนใจอาจเกิดในขณะหนึ่งแล้วหมดไป ส่วนความสนใจในอาชีพมักที่จะเกิดอย่างมั่นคง ไม่มีการเปลี่ยนแปลงง่าย

อาชีพมีความสำคัญต่อมนุษย์เป็นอย่างมาก เพราะการเลือกประกอบอาชีพมีความสำคัญต่อการดำรงชีวิตของมนุษย์ในหลาย ๆ ด้าน สำเนา ขจรศิลป์ (อ่างใน เสรี มุขสุข, 2539 : 9) กล่าวถึงความสำคัญของอาชีพ ไว้ดังนี้

- การประกอบอาชีพเป็นแหล่งที่มาของรายได้ เพื่อเป็นค่าใช้จ่ายในปัจจัยพื้นฐานของการดำรงชีวิตของมนุษย์

- อาชีพของบุคคลมีส่วนเกี่ยวข้องกับสังคมมนุษย์มาก บุคคลรู้จักผู้อื่นโดยทางอาชีพมากกว่าทางอื่น ๆ การประกอบอาชีพของบุคคลเป็นการแสดงสถานภาพ และบทบาทของบุคคลในสังคม

- การประกอบอาชีพทำให้บุคคลมีโอกาสได้ค้นพบบุคลิกภาพของตนเอง เช่น ความสามารถ ความพอใจ และความถนัดของตนเอง

- ความพึงพอใจในการทำงาน และความสำเร็จในการประกอบอาชีพ ทำให้บุคคลเห็นคุณค่าและศักดิ์ศรีของตนเอง ทำให้เกิดความภูมิใจในตนเอง เกิดความสุขสมบูรณ์ในชีวิต

- ความเจริญและความมั่นคงของประเทศ ส่วนหนึ่งขึ้นอยู่กับประกอบอาชีพของประชาชนได้มีงานทำตรงกับความรู้ ความสามารถและความถนัดของบุคคล ย่อมจะเกิดความเจริญรุ่งเรืองทางด้านเศรษฐกิจในทางตรงข้าม ถ้าประเทศใดเกิดปัญหาเกี่ยวกับการประกอบอาชีพของประชาชน เช่น ปัญหาการว่างงาน ปัญหาการทำงานที่ต่ำกว่าความรู้ ความสามารถ ตลอดจนปัญหาไม่เหมาะสมกับงาน คือ งานที่ตนทำไม่เหมาะสมกับความสามารถความสนใจ และความถนัดของตนเอง หรือการที่ประเทศมีกำลังพลในระดับต่าง ๆ เช่น ระดับผู้ใช้แรงงาน ระดับความชำนาญ ระดับกลาง และระดับความรู้ความชำนาญระดับสูง ในอัตราส่วนที่ไม่เหมาะสมกับสภาพงานของประเทศนั้น ก็จะไปประสบปัญหาในทางเศรษฐกิจ ซึ่งอาจก่อให้เกิดปัญหาทางการเมืองติดตามมาด้วยการประกอบอาชีพของประชาชน คือ การมีงานทำ และคนเหมาะสมกับงาน จึงมีความสำคัญต่อประเทศเป็นอย่างมาก

ประเสริฐ ว่องไวยนต์ (2515 : 6-8) (อ้างในอังขณา หมอนทรัพย์, 2544 : 6-7) ได้อธิบายสาเหตุที่ทำให้มีการตัดสินใจเลือกอาชีพต่าง ๆ ดังนี้

- อาชีพจะต้องได้รับการยกย่องจากสังคม
- ระดับความยากง่ายของงาน ถ้างานนั้นมีลักษณะความยากง่ายพอที่ผู้หนึ่งจะเลือกได้ตามความถนัดของตนเองแล้วเขาจะยอมเลือก
- การเอาอย่างผู้อื่น ถ้าเห็นผู้อื่นเขาทำประสบผลสำเร็จก็จะทำตาม โดยไม่คำนึงถึงความยากง่ายว่าตัวเองจะทำงานนั้น ได้เหมือนกับเขาหรือไม่
- การคล้อยตามผู้อื่น เช่น บิดา มารดา ผู้ปกครองเพื่อนสนิท ได้แนะนำให้เห็นดีเห็นงามตาม
- ความล้มเหลวผิดหวังจากงานใด เป็นมูลจูงใจให้สนใจในงานนั้น บุคคลใดก็ตามบางครั้งเห็นว่างานที่ตนเองทำเป็นของง่าย ๆ แต่พอลงมือทำเองไม่สำเร็จเพราะขาดความชำนาญ

- มวลเหตุจูงใจให้ประกอบอาชีพขึ้นอยู่กับเป้าหมาย บางคนต้องการเกียรติ บางคนต้องการเงิน บางคนมีจุดมุ่งหมายอย่างอื่น แต่จะเป็นเป้าหมายใดก็ตาม ถ้าเข้าประกอบอาชีพนั้น แล้วสามารถบรรลุเป้าหมายตามความปรารถนาได้

- ความสนใจรักใคร่ในงานอาชีพนั้น ความสนใจเป็นเรื่องสำคัญ เพราะไม่ว่าจะทำอะไร ต้องถือความสนใจเป็นหลักประการหนึ่ง

- เงิน เป็นมวลเหตุจูงใจที่สำคัญที่ช่วยให้ตัดสินใจประกอบอาชีพ เพราะเงินเป็นที่มาของปัจจัยอื่น ๆ

วิจิตร จะโรจร (2529) (อ้างในมะฮัมมี มะลี, 2539 : 6-7) ได้กล่าวถึงการเลือกงานและอาชีพ เป็นการตัดสินใจครั้งสำคัญยิ่งของมนุษย์ เพราะการเลือกงานหรืออาชีพ หมายถึง การตัดสินใจกำหนดสิ่งผูกพันตามมาอีกหลายอย่าง เช่น การใช้เวลาตลอดชีวิตที่เหลือ การคบเพื่อน การรับทัศนคติ ค่านิยมมาใช้กับชีวิต การกำหนดที่อยู่อาศัยว่าต้องอยู่ ณ. ที่ใด ตลอดจนการกำหนดรูปแบบของชีวิตในครอบครัว งานหรืออาชีพจะเป็นตัวกำหนดให้ บุคคลมีสิ่งต่าง ๆ ดังกล่าวคล้ายคลึงกัน คนที่ไม่มีงานทำหรืออาชีพจะรู้สึกแตกต่างจากบุคคลอื่น หาแก่นสารในชีวิตไม่ได้ และได้กล่าวถึงทฤษฎีการเลือกงานและอาชีพ ซึ่งได้มีการศึกษาวิจัยจนเป็นที่ยอมรับกันแล้วดังนี้

1. ทฤษฎี Trait and Factor ทฤษฎีนี้การเลือกงานและอาชีพขึ้นอยู่กับบุคลิกภาพของผู้เลือก โดยเฉพาะ ทัศนคติ ความสนใจ และบุคลิกภาพที่เหมาะสมกับลักษณะงานหรืออาชีพ
2. ทฤษฎี Decision การเลือกงานหรืออาชีพ ตามทฤษฎีนี้ขึ้นอยู่กับที่ได้รับผลตอบแทนคุ้มค่ากับการทำงาน และจะเป็นตัวกระตุ้นให้เกิดความสนใจ
3. ทฤษฎี Sociological Emphasis ทฤษฎีนี้การเลือกอาชีพมาจากกลุ่มอิทธิพล หรือกลุ่มสังคมที่แวดล้อมตัวผู้เลือก เช่น กลุ่มเพื่อน กลุ่มครอบครัวของผู้เลือกคบค้าสมาคมด้วย
4. ทฤษฎี Psychological Emphasis ทฤษฎีการเลือกงานเนื่องจากอิทธิพลของสภาพจิตใจของผู้เลือกตั้งแต่เด็ก เช่น สภาพจิตใจด้านแรงจูงใจให้ออกมาเป็นอย่างไร บุคลิกภาพที่ถูกต้องให้เป็นความต้องการพื้นฐานต่าง ๆ ที่ถูกเพาะมาแต่เด็ก
5. ทฤษฎี Development Emphasis ทฤษฎีนี้ การเลือกงานเนื่องจากมีพัฒนาการในการเลือกงาน หรืออาชีพมาตั้งแต่เด็กต่อเนื่องสัมพันธ์กันเป็นเวลานาน

โดยทั่วไปไม่ว่าบุคคลจะสนใจอาชีพใดก็ตาม ล้วนแล้วแต่เกิดจากสาเหตุที่แตกต่างกันทั้งสิ้น ความสนใจในอาชีพบางคนอาจจะมาจากการปลูกฝังในวัยเด็ก บางคนอาจจะเนื่องมาจากสาเหตุโดยบังเอิญ เช่น ภูมิลำเนาเดิม คือ ความต้องการประกอบอาชีพอะไรก็ได้อยู่กับบ้านเกิดของตัวเองโดยไม่ต้องโยกย้ายไปสถานที่อื่น หรือความคาดหวังของพ่อแม่ผู้ปกครองที่ต้องการให้ลูกหลานของตนได้ประกอบอาชีพที่ตนชอบ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สวัสดี สุวรรณอักษร (2523 : 61-64) ได้อ้างถึงแนวคิดของTheodore Caplow ไว้ว่า เหตุบังเอิญโดยกำเนิดมักเป็นเครื่องกำหนดแนวทางการเลือกอาชีพของคน เช่น ลูกเลือกอาชีพตามพ่อแม่ และยังมีองค์ประกอบอีกมากมาย เช่น เวลาและสถานที่เกิด เผ่าพันธุ์ สัญชาติ ชั้นทางสังคม ความหวังของพ่อแม่เหล่านี้ถือเป็นเหตุบังเอิญทั้งสิ้น นักเศรษฐศาสตร์หลายท่านเชื่อว่า รายได้มีอิทธิพลสำคัญในการเลือกประกอบอาชีพ และเป็นมูลเหตุอันสำคัญ ที่ทำให้มนุษย์เปลี่ยนจากอาชีพหนึ่งเป็นอีกอาชีพหนึ่ง เช่น Clark นักเศรษฐศาสตร์ที่มีชื่อคนหนึ่ง กล่าวว่า ข้อมูลเกี่ยวกับค่าจ้างทำให้คนเรารู้สึกประทับใจ และมักจงใจให้คนเลือกอาชีพ แต่อย่างไรก็ตามก็มีข้อโต้แย้งต่อความเชื่อดังกล่าวนี้ว่า การเลือกอาชีพจะต้องมีองค์ประกอบอื่น ๆ ด้วย มิใช่เพียงเงินตัวเดียวเท่านั้น

2.6 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

จรี อมรวัฒน์ (2539 : 22-24) ได้ศึกษาเกี่ยวกับความคิดเห็นต่อการประกอบอาชีพของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายกลุ่มเรียนทางไกล ศูนย์การศึกษานอกโรงเรียน โรงเรียนจังหวัดนครราชสีมา พบว่า นักเรียนเห็นว่าอาชีพเกษตรสามารถเลี้ยงครอบครัวได้โดยไม่ต้องประกอบอาชีพอื่นอีก และให้ความคิดเห็นว่าอาชีพเกษตรนั้นสามารถทำเป็นอาชีพหลักและประกอบเป็นอาชีพเสริมได้

เมื่อนักเรียนเรียนจบการศึกษาตอนปลายแล้ว นักเรียนส่วนใหญ่ให้ความคิดเห็นว่าจะประกอบอาชีพเกษตร รองลงมาคือประกอบอาชีพอื่นที่ไม่ใช่อาชีพเกษตร ที่เหลือเรียนต่อสายสามัญและสายเกษตร

เหตุผลที่นักเรียนจะเลือกประกอบอาชีพเกษตรเพราะเห็นว่า ผู้ปกครองประกอบอาชีพทางด้านเกษตรอยู่แล้ว อาชีพเกษตรเป็นอาชีพที่หารายได้ดี และเห็นว่าอาชีพเกษตรเป็นอาชีพที่น่าภูมิใจ

ชื่นจิตร กอแก้ว (2532 : 50-52) ได้ศึกษา เรื่องความคิดเห็นของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนสมเด็จพระญาณสังวร จังหวัดยโสธร ที่มีต่ออาชีพเกษตรกรรม จำนวน 185 คน พบว่า อาชีพหลักของผู้ปกครองของนักเรียนส่วนใหญ่ประกอบอาชีพเกษตรกรรม รองลงมาประกอบอาชีพค้าขาย รับราชการ อาชีพรับจ้าง และทำงานรัฐวิสาหกิจ รายได้ของบิดามากที่สุดระหว่าง 14,000 – 50,000 บาท รายได้ของมารดามากที่สุดระหว่าง 21,000 – 30,000 บาท ความคิดเห็นต่ออาชีพเกษตรที่เกี่ยวข้องด้านเศรษฐกิจ นักเรียนส่วนใหญ่คิดว่า อาชีพเกษตรให้ผลตอบแทนปานกลาง ความสำคัญของอาชีพเกษตรที่มีต่อเศรษฐกิจของประเทศ นักเรียนส่วนใหญ่คิดว่าเป็นอาชีพที่ไม่สามารถทำให้ร่ำรวยได้ แต่คิดว่าทำให้ประเทศมีความมั่นคงทางด้านเศรษฐกิจ เมื่อนักเรียนจบการศึกษาแล้วคิดว่าจะประกอบอาชีพด้านการค้าขายจึงจะทำให้เศรษฐกิจของประเทศดีขึ้น

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

รองลงมาคือรับราชการ และเห็นว่าอาชีพเกษตรกรให้ผลตอบแทนน้อยถึงปานกลาง จึงไม่เหมาะที่จะทำเป็นอาชีพหลักได้ เนื่องจากเป็นอาชีพที่ไม่สามารถทำให้ร่ำรวยได้ และคิดว่าการประกอบอาชีพทางด้านการค้าขายทำให้มีรายได้ดี

ความคิดเห็นเรื่องสังคมในท้องถิ่นที่มีต่ออาชีพเกษตรกร นักเรียนส่วนใหญ่คิดว่าเป็นอาชีพที่ไม่มีเกียรติ รองลงมาคิดว่าสามารถที่จะพัฒนาอาชีพเกษตรกรให้มีรายได้ดี

ความคิดเห็นของสังคมโดยส่วนรวมที่มีต่ออาชีพเกษตรกร พบว่านักเรียนส่วนใหญ่มีความคิดเห็นว่าอาชีพเกษตรกร เป็นอาชีพที่ไม่มีเกียรติ รองลงมาคิดว่า เป็นอาชีพที่ล้าหลัง และคิดว่าผู้ที่ประกอบอาชีพทางด้านเกษตรกรรมเป็นผู้ที่ไม่มีความรู้ นักเรียนส่วนใหญ่คิดว่ารัฐบาลควรมีนโยบายสนับสนุนเกษตรกร โดยมีการประกันราคาผลผลิตทางการเกษตร แต่นักเรียนส่วนใหญ่คิดว่า จะไม่เลือกประกอบอาชีพเกษตรกรเพราะว่าอาชีพอื่นมีรายได้ดีกว่า

ความคิดเห็นเรื่องความก้าวหน้าในการประกอบอาชีพเกษตรกร เมื่อเปรียบเทียบกับอาชีพอื่น นักเรียนคิดว่าเป็นอาชีพที่น่าเบื่อ ไม่มีความก้าวหน้า คิดว่าควรทำเป็นอาชีพรองเท่านั้น

เรื่องความคิดเห็นของประชาชนในท้องถิ่นที่มีต่อการเกษตร นักเรียนมีความคิดเห็นว่า ประชาชนในท้องถิ่นของตนเองมีความคิดเห็นเกี่ยวกับอาชีพเกษตรกร เมื่อเปรียบเทียบกับอาชีพอื่น คือ เรียนจบการศึกษาแล้วไม่มีงานทำคิดว่าเป็นอาชีพที่ได้รับการสนับสนุนจากรัฐบาล สำหรับความก้าวหน้าของอาชีพเกษตรกรในอนาคต นักเรียนส่วนใหญ่คิดว่าในอนาคตจะเป็นอาชีพที่มีความก้าวหน้า เพราะคนส่วนใหญ่ประกอบอาชีพนี้กัน

อภิถิติ ศรีจินดา (2543 : 27-28) ได้ศึกษาความคิดเห็นของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนพุทไธสง อำเภอพุทไธสง จังหวัดบุรีรัมย์ ที่มีต่ออาชีพเกษตรกร โดยศึกษาจากประชากรทั้งหมดจำนวน 150 คน ในด้านต่างๆ 2 ด้าน คือ ด้านเศรษฐกิจ นักเรียนมีความคิดเห็นอยู่ในระดับเห็นด้วยอย่างยิ่งว่า อาชีพเกษตรกรเป็นอาชีพพื้นฐานหลักทางเศรษฐกิจของประเทศ และความคิดเห็นในระดับเห็นด้วยว่า อาชีพเกษตรกรเป็นอาชีพพื้นฐานหลักทางเศรษฐกิจของครอบครัวคนไทย อาชีพเกษตรกรช่วยลดรายจ่ายในครอบครัว อาชีพเกษตรกรก่อให้เกิดรายได้แก่ประชาชน ส่วนใหญ่การประกอบอาชีพเกษตรกรช่วยแก้ปัญหาวิกฤติการทางเศรษฐกิจของประเทศได้มาก ทำให้เกษตรกรมีกินมีใช้ การประกอบอาชีพเกษตรกรทำรายได้ไม่แพ้การประกอบอาชีพอื่น สามารถที่จะทำเป็นกิจกรรมใหญ่ได้ อีกอย่างอาชีพเกษตรกรทำให้เกิดรายได้ต่ำไม่คุ้มค่าต่อการลงทุน ประเทศได้รับงานตราต่างประเทศจากการจำหน่ายผลผลิตทางการเกษตรอย่างเต็มที่มากกว่าสินค้าอื่นๆ นักเรียนมีความคิดเห็นอยู่ในระดับที่ไม่แน่ใจ ในเรื่องรายได้จากอาชีพเกษตรกรทำให้ประชากรมีกินมีอยู่ที่ดี อาชีพเกษตรกรเป็นอาชีพที่มีรายได้ต่ำที่สุด ส่วนด้านสังคม นักเรียนมีความคิดเห็นอยู่ในระดับที่เห็นด้วยอย่างยิ่ง ในเรื่องอาชีพเกษตรกรเป็นอาชีพที่สุจริตที่ควรยกย่อง เกษตรกรมีความอดทนสูง เป็นอาชีพ

ดั้งเดิมของคนไทยที่ควรสืบทอดต่อไป ผลผลิตทางการเกษตรมีความสำคัญต่อการดำรงชีพของมนุษย์ ความคิดเห็นอยู่ในระดับที่เห็นด้วย ในเรื่องอาชีพเกษตรเป็นอาชีพที่ต้องเหน็ดเหนื่อยและทำงานหนัก เป็นอาชีพที่น่าภูมิใจ การประกอบอาชีพเกษตรเป็นการใช้ชีวิตที่สงบกับธรรมชาติ ผู้ที่ประกอบอาชีพทางการเกษตรไม่จำเป็นต้องมีการศึกษาสูง

อังขณา หมอนทรัพย์ (2544 : 28-30) ทำการศึกษาเรื่อง ความคิดเห็นที่มีต่ออาชีพเกษตรกรรมของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ทั้งหมด 6 ด้าน ดังนี้

ด้านเศรษฐกิจและการเงิน พบว่า นักเรียนมีความคิดเห็นต่ออาชีพเกษตรกรรมว่า เป็นอาชีพที่สามารถทำเป็นอาชีพหลักได้ เป็นอาชีพที่สามารถลดอัตราว่างงานของประชาชนได้ในยุคเศรษฐกิจตกต่ำ และทำให้เศรษฐกิจของประเทศมั่นคง

ด้านความยากง่ายในการประกอบอาชีพ นักเรียนมีความคิดเห็นต่ออาชีพเกษตรกรรมว่า คนที่ประกอบอาชีพนี้ต้องเป็นคนที่มีความอดทนสูง ต้องทำงานเป็นขั้นบันได และในการที่จะประกอบอาชีพนี้จะต้องกล้าเสี่ยงที่จะลงทุนเพราะต้องใช้เงินทุนสูง

ด้านความก้าวหน้าในการประกอบอาชีพ นักเรียนมีความคิดเห็นต่ออาชีพเกษตรกรรมว่า เป็นอาชีพที่ประสบความสำเร็จง่าย เป็นอาชีพที่ได้รับการสนับสนุนจากหน่วยงานของรัฐบาลอย่างต่อเนื่อง สามารถทำเป็นอาชีพเสริมเพื่อเพิ่มรายได้ให้กับครอบครัวได้ ผู้ประกอบอาชีพนี้จะต้องเป็นคนที่มีความคิดสร้างสรรค์

ด้านความยอมรับในสังคม นักเรียนมีความคิดเห็นต่ออาชีพเกษตรกรรมว่า เป็นอาชีพที่สังคมส่วนใหญ่เห็นว่าด้อย เป็นอาชีพที่มีเกียรติ เป็นอาชีพที่สุจริต เป็นอาชีพของตนในชนบท และเป็นอาชีพที่สืบทอดกันแต่สมัยโบราณ

ด้านปัจจัยการผลิต นักเรียนมีความคิดเห็นต่ออาชีพเกษตรกรรมว่า แหล่งน้ำธรรมชาติมีผลต่อผลผลิตทางการเกษตร เป็นอาชีพที่ต้องใช้พื้นที่ในการผลิตมาก และต้องนำเทคโนโลยีที่ทันสมัยมาช่วยในการผลิต

ด้านความรู้ที่ต้องใช้ในการประกอบอาชีพ นักเรียนมีความคิดเห็นต่ออาชีพเกษตรกรรมว่า เป็นอาชีพที่ต้องใช้ความรู้ ต้องเป็นผู้ที่มีความรู้ในทางทฤษฎีและปฏิบัติควบคู่กัน เป็นอาชีพที่รวมการศึกษาหลายๆ ด้านเข้าด้วยกัน และเป็นอาชีพที่ต้องอาศัยความรู้ด้านวิชาการเป็นหลัก

สุกัญญา ศรีบุญเลี้ยง (2544 : 30-31) ได้ศึกษาความคิดเห็นของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาพัฒนาการ ที่มีต่ออาชีพเกษตร ในด้านต่างๆ ดังนี้

- ความคิดเห็นด้านเศรษฐกิจและการเงิน นักเรียนส่วนใหญ่มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก กับประเด็นต่อไปนี้ อาชีพเกษตรเป็นอาชีพที่ทำให้เศรษฐกิจของประเทศมั่นคง เป็นอาชีพที่สามารถ

ประกอบเป็นอาชีพหลักได้ เป็นอาชีพที่ทำรายได้มั่นคงให้กับประเทศ และอาชีพเกษตรช่วยลด
อัตราการว่างงาน

- ความคิดเห็นด้านความยากง่ายในการประกอบอาชีพ นักเรียนส่วนใหญ่มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากกับประเด็นต่อไปนี้ อาชีพเกษตรเป็นอาชีพที่ต้องทำงานเป็นกระบวนการ-เป็นอาชีพที่ต้องมีความชำนาญหลายด้าน เป็นอาชีพที่ต้องทำงานหลัก และเป็นอาชีพที่ต้องใช้ความอดทนสูง

- ความคิดเห็นด้านความก้าวหน้าในการประกอบอาชีพ นักเรียนส่วนใหญ่มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากกับประเด็นต่อไปนี้ อาชีพเกษตรเป็นอาชีพที่มีงานให้เลือกทำหลายสาขา และเป็นอาชีพที่สามารถหารายได้พิเศษได้

- ความคิดเห็นด้านความยอมรับในสังคม นักเรียนส่วนใหญ่มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากกับประเด็นต่อไปนี้ อาชีพเกษตรเป็นอาชีพที่สุจริต เป็นอาชีพที่มีเกียรติ และเป็นอาชีพที่มีการสืบทอดมาตั้งแต่โบราณ

- ความคิดเห็นด้านปัจจัยการผลิต นักเรียนส่วนใหญ่มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากกับประเด็นต่อไปนี้ อาชีพเกษตรต้องใช้ต้นทุนสูงในการผลิต เป็นอาชีพที่ต้องใช้แรงงานมาก และต้องใช้เทคโนโลยีที่ทันสมัยมาช่วยในการเลี้ยงสัตว์

- ความคิดเห็นด้านความรู้ที่ต้องใช้ในการประกอบอาชีพ นักเรียนส่วนใหญ่มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากกับประเด็นต่อไปนี้ อาชีพเกษตรเป็นอาชีพที่ต้องอาศัยความรู้ด้านวิชาการเป็นหลัก และจะต้องมีความรู้ด้านเทคโนโลยีที่ทันสมัย

บทที่ 3

วิธีการดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง ความคิดเห็นเกี่ยวกับอาชีพการเลี้ยงปลุสตัดว์ ของเกษตรกร บ.หนองสามขา ต.หนองบัว อ.หนองกุรังศรี จ.กาฬสินธุ์ ดำเนินการวิจัยตามขั้นตอนต่อไปนี้

- 3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
- 3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
- 3.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล
- 3.4 การวิเคราะห์ข้อมูล
- 3.5 สถิติที่ใช้ในการวิจัย

3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ คือ เกษตรกรที่ทำการอาชีพเกี่ยวกับการเกษตรกรรม ของบ้านหนองสามขา ตำบลหนองบัว อำเภอหนองกุรังศรี จังหวัดกาฬสินธุ์ จำนวน 100 ครอบครัว จากประชากรทั้งหมด 100 ครอบครัว ทำการคัดเลือกกลุ่มตัวอย่าง โดยวิธีการสุ่มอย่างง่าย ร้อยละ 50 จึงคิดเป็นจำนวนตัวอย่างจำนวน 50 ครอบครัว

3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

3.2.1 เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

การวิจัยในครั้งนี้ ได้ทำการใช้แบบสอบถามช่วยในการเก็บรวบรวมข้อมูล ซึ่งผู้วิจัยได้สร้างขึ้นมาจากงานวิจัย เรื่อง ความคิดเห็นที่มีต่ออาชีพเกษตรกรรมของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนบ่อพลอยรัชดาภิเษก ปีการศึกษา 2544 (อังขณา หมอนทรัพย์, 2544 : 40-46)

3.2.2 วิธีการสร้างแบบสอบถาม และลักษณะของแบบสอบถาม

ผู้วิจัยได้ทำการสร้างแบบสอบถามเพื่อศึกษาความคิดเห็นเกี่ยวกับอาชีพการเลี้ยงปลุสตั้ว ของเกษตรกร บ้านหนองสามขา ตำบลหนองบัว อำเภอหนองกุงศรี จังหวัดกาฬสินธุ์ ซึ่งดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

1. การศึกษาหลักการสร้างแบบสอบถาม
2. กำหนดประเด็น และขอบเขตของคำถาม โดยแบ่งออกเป็นหมวดหมู่ เพื่อให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการวิจัย
3. สร้างแบบสอบถามฉบับร่าง
4. ตรวจสอบแบบสอบถาม ความเหมาะสม และความสอดคล้องตรงกับวัตถุประสงค์ของ

การวิจัย และทำการแก้ไขปรับปรุง เพื่อให้ได้แบบสอบถามที่สมบูรณ์

ลักษณะของแบบสอบถามที่ใช้ในงานวิจัย แบ่งออกเป็น 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 ถามข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพทั่วไปของเกษตรกร ซึ่งได้แก่ เพศ อายุ สถานภาพ ระดับการศึกษา จำนวนสมาชิกในครอบครัว รายได้ อาชีพหลัก อาชีพรอง

ตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับความคิดเห็นเกี่ยวกับอาชีพเลี้ยงปลุสตั้วของเกษตรกรบ้านหนองสามขา ในด้านต่างๆ ดังนี้

- ด้านเศรษฐกิจและการเงิน
- ด้านความยากง่ายในการประกอบอาชีพ
- ด้านความก้าวหน้าในการประกอบอาชีพ
- ด้านความยอมรับในสังคม
- ด้านปัจจัยการผลิต
- ด้านความรู้ที่ใช้ในการประกอบอาชีพ

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะ และความคิดเห็นที่มีต่อการประกอบอาชีพเลี้ยงปลุสตั้ว

3.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการส่งแบบสอบถาม และรับแบบสอบถามคืนด้วยตนเอง จำนวนแบบสอบถามที่ได้รับกลับคืนทั้งหมด คิดเป็นร้อยละ 100

3.4 การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามลำดับ ดังนี้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

1. จำนวนของแบบสอบถามที่ใช้ในการสำรวจทั้งหมด 50 ชุด แล้วทำการตรวจสอบจำนวน และความสมบูรณ์ของแบบสอบถามที่ได้รับคืนมาแต่ละฉบับด้วยตนเองได้ 50 ชุด คิดเป็น 100 %

2. ผู้วิจัยที่นำข้อมูลนำข้อมูลที่เก็บรวบรวมมาวิเคราะห์หาค่าสถิติ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป

SPSS/PC⁺ (Statistical Package for the Social Science-Personal Computer Plus) มีขั้นตอนดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นข้อมูลสถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ใช้วิธีการนับจำนวน และคิดเป็นค่าร้อยละ และหาค่าเฉลี่ย

ตอนที่ 2 เรื่อง ความคิดเห็นเกี่ยวกับอาชีพเลี้ยงปลุกสัตว์ของเกษตรกร หาค่าจำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

ความคิดเห็นเกี่ยวกับอาชีพเลี้ยงปลุกสัตว์ของเกษตรกรในด้านต่างๆ มีการแปลความหมายของค่าคะแนนเฉลี่ย ดังนี้

5 (4.50 – 5.00)	หมายถึง	เห็นด้วยกับข้อความดังกล่าวในระดับมากที่สุด
4 (3.50 – 4.49)	หมายถึง	เห็นด้วยกับข้อความดังกล่าวในระดับมาก
3 (2.50 – 3.49)	หมายถึง	เห็นด้วยกับข้อความดังกล่าวในระดับปานกลาง
2 (1.50 – 2.49)	หมายถึง	เห็นด้วยกับข้อความดังกล่าวในระดับน้อย
1 (0.50 – 1.49)	หมายถึง	เห็นด้วยกับข้อความดังกล่าวในระดับน้อยที่สุด

3.5 สถิติที่ใช้ในการวิจัย

ในการวิเคราะห์ข้อมูลของการวิจัยครั้งนี้ใช้สถิติ ดังต่อไปนี้

1. สถิติพื้นฐาน ได้แก่ ร้อยละ (Percentage)
2. ค่าเฉลี่ย (Mean)
3. ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

บทที่ 4

ผลการวิจัยและการวิจารณ์

4.1 ผลการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาถึงความคิดเห็นเกี่ยวกับอาชีพการเลี้ยงปลุสตั้ว ของเกษตรกร บ.หนองสามขา ต.หนองบัว อ.หนองกงศรี จ.กาฬสินธุ์ ปี 2547 ซึ่งผลการวิจัยแบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังต่อไปนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพทั่วไปของเกษตรกร

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นที่เกี่ยวกับอาชีพการเลี้ยงปลุสตั้วของเกษตรกร ซึ่งแบ่งออกเป็นด้านต่างๆ ดังนี้

1. ด้านเศรษฐกิจและการเงิน
2. ด้านความยากง่ายในการประกอบอาชีพ
3. ด้านความก้าวหน้าในการประกอบอาชีพ
4. ด้านความยอมรับในสังคม
5. ด้านปัจจัยการผลิต
6. ด้านความรู้ที่ต้องใช้ในการประกอบอาชีพ

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะ

ตอนที่ 1 สถานภาพทั่วไปของเกษตรกร

สำหรับสถานภาพทั่วไปในเรื่องของอายุ สมาชิกในครอบครัว และรายได้ของเกษตรกรมี ดังนี้คือ อายุของเกษตรกรที่ตอบสอบถาม มีอายุระหว่าง ต่ำกว่า 15 ปี – มากกว่า 30 ปี มีอายุเฉลี่ย 37 ปี จำแนกกลุ่มได้ดังนี้

อายุต่ำกว่า 15 ปี	จำนวน 3 คน
อายุ 15 – 20 ปี	จำนวน 3 คน
อายุ 21 – 25 ปี	จำนวน 6 คน
อายุ 26 – 30 ปี	จำนวน 5 คน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

อายุมากกว่า 30 ปี จำนวน 33 คน

จำนวนสมาชิกในครอบครัวมีจำนวนระหว่าง 2 – 5 คน ครอบครัว เกษตรกรประมาณร้อยละ 50 มีสมาชิกในครอบครัว 4 คน รายได้ของครอบครัวเกษตรกรต่อปีอยู่ระหว่าง 5,000 – 250,000 บาท โดยเฉลี่ย 35,394 บาท ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 1.162

ตารางที่ 1 แสดงสถานภาพทั่วไปของเกษตรกร

สถานภาพทั่วไปของเกษตรกร	จำนวน (คน) N = 50	ร้อยละ (%)
1. เพศ		
ชาย	28	56
หญิง	22	44
2. สถานภาพ		
โสด	11	22
สมรส	38	76
หย่าร้าง	1	2
3. ระดับการศึกษา		
จบ ป. 4	20	40
จบ ป. 6	14	28
จบ ม. 3	4	8
จบ ม. 6	6	12
อื่นๆ	6	12
4. อาชีพหลัก		
การปลูกพืช	37	74
การเลี้ยงสัตว์	7	14
ประมง	2	4
อื่นๆ	4	8
5. อาชีพรอง		
การปลูกพืช	10	20
การเลี้ยงสัตว์	15	30
ประมง	17	34
อื่นๆ	8	16

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

จากตารางที่ 1 เกษตรกร บ.หนองสามขา ต.หนองบัว อ.หนองกุงศรี จ.กาฬสินธุ์ จำนวน 50 คน พบว่าเกษตรกรเป็น เพศชาย คิดเป็นร้อยละ 56 และเป็นเพศหญิง ร้อยละ 44 เกษตรกรส่วนใหญ่ (ร้อยละ 75) มีสถานภาพ สมรสแล้ว เป็นโสด คิดเป็นร้อยละ 22 และหย่าร้าง ร้อยละ 2

เกษตรกรร้อยละ 40 มีระดับการศึกษา จบชั้น ป. 4 จบชั้น ป.6 คิดเป็นร้อยละ 28 จบชั้น ม.6 คิดเป็นร้อยละ 12 จบการศึกษาระดับอื่นๆ เช่น ระดับปริญญาตรี การศึกษานอกโรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 12 และ จบชั้น ม.3 คิดเป็นร้อยละ 8

เกษตรกรส่วนใหญ่ (ร้อยละ 74) ประกอบอาชีพหลักคือ การปลูกพืช มีอาชีพการเลี้ยงสัตว์ คิดเป็นร้อยละ 14 มีอาชีพอื่น ๆ เช่น รับจ้างทั่วไป ค้าขาย คิดเป็นร้อยละ 4 และอาชีพการประมง คิดเป็นร้อยละ 2 เกษตรกรที่ประกอบอาชีพรองคือ มีอาชีพการประมง คิดเป็นร้อยละ 34 อาชีพการเลี้ยงสัตว์ คิดเป็นร้อยละ 30 อาชีพการปลูกพืช คิดเป็นร้อยละ 20 และอาชีพอื่นๆ เช่น รับจ้างทั่วไป, ค้าขาย คิดเป็นร้อยละ 16

ตอนที่ 2 ผู้วิจัยได้ให้เกษตรกรแสดงความคิดเห็นต่อรายการต่างๆ ในแบบสอบถาม โดยแสดงความคิดเห็นเป็น 5 ระดับดังนี้

5 (4.50 – 5.00)	หมายถึง	ระดับความคิดเห็นที่เห็นด้วยมากที่สุด
4 (3.50 – 4.49)	หมายถึง	ระดับความคิดเห็นที่เห็นด้วยมาก
3 (2.50 – 3.49)	หมายถึง	ระดับความคิดเห็นที่เห็นด้วยปานกลาง
2 (1.50 – 2.49)	หมายถึง	ระดับความคิดเห็นที่เห็นด้วยน้อย
1 (0.50 – 1.49)	หมายถึง	ระดับความคิดเห็นที่เห็นด้วยน้อยที่สุด

ตารางที่ 2 จำนวน (ร้อยละ) ของเกษตรกรที่แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับอาชีพการเลี้ยงปลุสสัตว์ ด้าน เศรษฐกิจและการเงิน ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับความคิดเห็น และ ระดับความคิดเห็น

รายการ	ระดับความคิดเห็น					ค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$)	ค่าเบี่ยงเบน มาตรฐาน (S.D.)	ระดับ ความ คิดเห็น
	5	4	3	2	1			
	มากที่สุด	มาก	ปาน กลาง	น้อย	น้อย ที่สุด			
1. เป็นอาชีพที่ได้รับผล ตอบแทนคุ้มค่า	7 (14)	16 (32)	23 (46)	4 (8)	0	3.52	0.839	มาก
2. เป็นอาชีพที่ทำเป็น อาชีพหลักได้	18 (36)	11 (22)	21 (42)	0	0	3.94	0.890	มาก
3. เป็นอาชีพที่ทำให้ เศรษฐกิจของประเทศ มั่นคง	11 (22)	20 (40)	19 (38)	0	0	3.84	0.766	มาก
4. เป็นอาชีพที่สามารถ ยกระดับฐานะของ ครอบครัวได้	11 (22)	26 (52)	12 (24)	1 (2)	0	3.94	0.740	มาก
5. เป็นอาชีพที่สามารถ ช่วยลดอัตราการว่างงาน ของประชาชนได้ในยุคที่ เศรษฐกิจตกต่ำ	21 (42)	12 (24)	15 (30)	1 (2)	1 (2)	4.02	1.000	มาก

จากตารางที่ 2 แสดงความคิดเห็นของเกษตรกรเกี่ยวกับอาชีพการเลี้ยงปลุสสัตว์ ด้านเศรษฐกิจและการเงิน พบว่า เกษตรกรเห็นด้วยในระดับมากกับทุกรายการที่ถามเรื่อง อาชีพปลุสสัตว์กับ เศรษฐกิจและการเงิน คือ อาชีพปลุสสัตว์ เป็นอาชีพที่ได้รับผลตอบแทนคุ้มค่า เป็นอาชีพที่ทำเป็น อาชีพหลักได้ เป็นอาชีพที่ทำให้เศรษฐกิจของประเทศมั่นคง เป็นอาชีพที่สามารถยกระดับฐานะของ ครอบครัวได้ และเป็นอาชีพที่สามารถช่วยลดอัตราการว่างงานของประชาชนได้ในยุคที่เศรษฐกิจ ตกต่ำ

ตารางที่ 3 จำนวน (ร้อยละ) ของเกษตรกรที่แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับอาชีพการเลี้ยงปลุสสัตว์ ด้านความยากง่ายในการประกอบอาชีพ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับความคิดเห็น และระดับความคิดเห็น

รายการ	ระดับความคิดเห็น					ค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$)	ค่าเบี่ยงเบน มาตรฐาน (S.D.)	ระดับ ความ คิดเห็น
	5	4	3	2	1			
	มากที่สุด	มาก	ปาน กลาง	น้อย	น้อย ที่สุด			
1. เป็นอาชีพที่ต้องทำงานเป็นขั้นตอน	11 (22)	15 (30)	15 (30)	8 (16)	1 (2)	3.54	1.073	มาก
2. เป็นอาชีพที่ต้องอาศัยความรู้ความชำนาญ	9 (18)	19 (38)	16 (32)	5 (10)	1 (2)	3.60	0.969	มาก
3. คนที่ประกอบอาชีพนี้จะต้องมีความอดทนสูงในการทำงาน	25 (50)	14 (28)	9 (18)	2 (4)	0	4.24	0.894	มาก
4. ในการประกอบอาชีพนี้จะต้องกล้าในการลงทุนเพราะต้องใช้ทุนสูง	24 (48)	14 (28)	9 (18)	3 (6)	0	4.18	0.941	มาก
5. เป็นอาชีพที่อิสระ	25 (50)	21 (42)	3 (6)	1 (2)	0	4.40	0.700	มาก

จากตารางที่ 3 แสดงความคิดเห็นของเกษตรกรเกี่ยวกับอาชีพการเลี้ยงปลุสสัตว์ ด้านความยากง่ายในการประกอบอาชีพ พบว่า เกษตรกรเห็นด้วยในระดับมากกับทุกรายการที่ถามเรื่อง อาชีพปลุสสัตว์กับความยากง่ายในการประกอบอาชีพ คือ อาชีพปลุสสัตว์ เป็นอาชีพที่ต้องทำงานเป็นขั้นตอน เป็นอาชีพที่ต้องอาศัยความรู้ความชำนาญ คนที่ประกอบอาชีพนี้จะต้องมีความอดทนสูงในการทำงาน ในการประกอบอาชีพนี้จะต้องกล้าในการลงทุนเพราะต้องใช้ทุนสูง และเป็นอาชีพที่อิสระ

ตารางที่ 4 จำนวน (ร้อยละ) ของเกษตรกรที่แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับอาชีพการเลี้ยงปลุสสัตว์ ด้านความก้าวหน้าในการประกอบอาชีพ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับความคิดเห็น และระดับความคิดเห็น

รายการ	ระดับความคิดเห็น					ค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$)	ค่าเบี่ยงเบน มาตรฐาน (S.D.)	ระดับ ความ คิดเห็น
	5	4	3	2	1			
	มากที่สุด	มาก	ปาน กลาง	น้อย	น้อย ที่สุด			
1. ผู้ที่ประกอบอาชีพนี้ เป็นคนที่ต้องมีความคิด ริเริ่มสร้างสรรค์	11 (22)	15 (30)	21 (42)	3 (6)	0	3.68	0.891	มาก
2. มีงานด้านการเลี้ยงสัตว์ ให้เลือกหลายชนิด	10 (20)	24 (48)	12 (24)	2 (4)	2 (4)	3.76	0.960	มาก
3. เป็นอาชีพที่ประสบ ผลสำเร็จได้ง่าย	9 (18)	19 (38)	19 (38)	2 (4)	1 (2)	3.66	0.895	มาก
4. เป็นอาชีพที่มี ความก้าวหน้ามั่นคง	16 (32)	18 (36)	14 (28)	2 (4)	0	3.96	0.880	มาก
5. สามารถทำเป็นอาชีพ เสริมเพื่อเพิ่มรายได้ให้ กับครอบครัว	23 (46)	16 (32)	10 (20)	1 (2)	0	4.22	0.840	มาก
6. เป็นอาชีพที่ได้รับการ สนับสนุนและส่งเสริม จากหน่วยงานรัฐบาล อย่างต่อเนื่อง	6 (12)	22 (44)	12 (24)	8 (16)	2 (4)	3.44	1.033	ปาน กลาง

จากตารางที่ 4 แสดงความคิดเห็นของเกษตรกรเกี่ยวกับอาชีพการเลี้ยงปลุสสัตว์ ด้านความก้าวหน้าในการประกอบอาชีพ พบว่า เกษตรกรมีความคิดเห็นที่เห็นด้วยมากกับรายการเรื่อง ผู้ที่ประกอบอาชีพนี้เป็นคนที่ต้องมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ มีงานด้านการเลี้ยงสัตว์ให้เลือกหลาย

ชนิด เป็นอาชีพที่ประสบผลสำเร็จได้ง่าย เป็นอาชีพที่มีความก้าวหน้ามั่นคง สามารถทำเป็นอาชีพเสริมเพื่อเพิ่มรายได้ให้กับครอบครัวได้

เกษตรกรเห็นด้วยในระดับปานกลางเกี่ยวกับเรื่อง อาชีพการเลี้ยงปลุสตัดว์ เป็นอาชีพที่ได้รับ การสนับสนุนและส่งเสริมจากหน่วยงานรัฐบาลอย่างต่อเนื่อง

ตารางที่ 5 จำนวน (ร้อยละ) ของเกษตรกรที่แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับอาชีพการเลี้ยงปลุสตัดว์ ด้าน ความยอมรับในสังคม ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับความคิดเห็น และ ระดับความคิดเห็น

รายการ	ระดับความคิดเห็น					ค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$)	ค่าเบี่ยงเบน มาตรฐาน (S.D.)	ระดับ ความเห็น
	5	4	3	2	1			
	มากที่สุด	มาก	ปาน กลาง	น้อย	น้อย ที่สุด			
1. เป็นอาชีพที่มีเกียรติ	10 (20)	16 (32)	13 (26)	9 (18)	2 (4)	3.46	1.129	ปาน กลาง
2. เป็นอาชีพที่สุจริต	33 (66)	15 (30)	1 (2)	1 (2)	0	4.60	0.639	มาก ที่สุด
3. เป็นอาชีพที่มีความ สำคัญของประเทศใน ด้านเศรษฐกิจ	14 (28)	22 (44)	9 (18)	4 (8)	1 (2)	3.88	0.982	มาก
4. เป็นอาชีพที่สังคมส่วน ใหญ่เห็นว่าด้อย	12 (24)	6 (12)	15 (30)	8 (16)	9 (18)	3.08	1.412	ปาน กลาง
5. เป็นอาชีพที่มีการสืบ ทอดมาตั้งแต่โบราณ	31 (62)	16 (32)	1 (2)	2 (4)	0	4.52	0.735	มาก ที่สุด
6. เป็นอาชีพของคนใน ชนบท	29 (58)	13 (36)	7 (14)	1 (2)	0	4.40	0.808	มาก

จากตารางที่ 5 แสดงความคิดเห็นของเกษตรกรเกี่ยวกับอาชีพการเลี้ยงปลุสตัดว์ ด้านความ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ยอมรับในสังคม พบว่าเกษตรกรมีระดับความคิดเห็นที่เห็นด้วยมากที่สุด คือ เป็นอาชีพที่สุจริต เป็นอาชีพที่มีการสืบทอดมาตั้งแต่โบราณ

เกษตรกรเห็นด้วยในระดับมากกับรายการที่ว่าอาชีพปศุสัตว์ เป็นอาชีพที่มีความสำคัญของประเทศในด้านเศรษฐกิจ เป็นอาชีพของคนในชนบท

เกษตรกรเห็นด้วยในระดับปานกลางกับรายการที่ว่าอาชีพปศุสัตว์ เป็นอาชีพที่มีเกียรติ เป็นอาชีพที่สังคมส่วนใหญ่เห็นว่าดี

ตารางที่ 6 จำนวน (ร้อยละ) ของเกษตรกรที่แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับอาชีพการเลี้ยงปศุสัตว์ ด้านปัจจัยการผลิต ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับความคิดเห็น และระดับความคิดเห็น

รายการ	ระดับความคิดเห็น					ค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$)	ค่าเบี่ยงเบน มาตรฐาน (S.D.)	ระดับ ความ คิดเห็น
	5	4	3	2	1			
	มากที่สุด	มาก	ปาน กลาง	น้อย	น้อย ที่สุด			
1. เป็นอาชีพที่ต้องใช้พื้นที่ในการเลี้ยงมาก	13 (26)	18 (36)	15 (30)	4 (8)	0	3.80	0.926	มาก
2. ต้องใช้ต้นทุนในการผลิตสูง	20 (40)	17 (34)	11 (22)	2 (4)	0	4.10	0.886	มาก
3. เป็นอาชีพที่ต้องใช้แรงงานมาก	7 (14)	13 (26)	18 (36)	11 (22)	1 (2)	3.28	1.031	ปาน กลาง
4. ต้องใช้เทคโนโลยีที่ทันสมัยเข้ามาช่วยในการเลี้ยงสัตว์	7 (14)	16 (32)	11 (22)	11 (22)	5 (10)	3.18	1.224	ปาน กลาง
5. แหล่งน้ำธรรมชาติมีผลช่วยในการเลี้ยงสัตว์	26 (52)	16 (32)	8 (16)	0	0	4.36	0.749	มาก

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

จากตารางที่ 6 แสดงความคิดเห็นของเกษตรกร เกี่ยวกับอาชีพการเลี้ยงปลุสสัตว์ ด้านปัจจัยในการผลิต พบว่า เกษตรกรมีระดับความคิดเห็นที่เห็นด้วยมาก คือ เป็นอาชีพที่ต้องใช้พื้นที่ในการเลี้ยงมาก ต้องใช้ต้นทุนในการผลิตสูง และแหล่งน้ำธรรมชาติมีผลช่วยในการเลี้ยงสัตว์

เกษตรกรเห็นด้วยในระดับปานกลางกับรายการที่ว่าอาชีพปลุสสัตว์ เป็นอาชีพที่ต้องใช้แรงงานมาก และต้องใช้เทคโนโลยีที่ทันสมัยเข้ามาช่วยในการเลี้ยงสัตว์

ตารางที่ 7 จำนวน (ร้อยละ) ของเกษตรกรที่แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับอาชีพการเลี้ยงปลุสสัตว์ ด้านความรู้ที่ต้องใช้ในการประกอบอาชีพ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับความคิดเห็น และระดับความคิดเห็น

รายการ	ระดับความคิดเห็น					ค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$)	ค่าเบี่ยงเบน มาตรฐาน (S.D.)	ระดับ ความ คิดเห็น
	5	4	3	2	1			
	มากที่สุด	มาก	ปาน กลาง	น้อย	น้อย ที่สุด			
1. เป็นอาชีพที่จะต้องใช้ ความรู้เข้ามาช่วยในการ เลี้ยงสัตว์	19 (38)	11 (22)	14 (28)	3 (6)	3 (6)	3.80	1.195	มาก
2. เป็นอาชีพที่ต้องอาศัย ความรู้ด้านวิชาการเป็น หลัก	13 (26)	12 (24)	17 (34)	5 (10)	3 (6)	3.54	1.164	มาก
3. ต้องเป็นผู้ที่มีความรู้ ความสามารถในทาง ทฤษฎีและปฏิบัติควบคู่ กันไป	14 (28)	17 (34)	13 (26)	4 (8)	2 (4)	3.74	1.084	มาก
4. เป็นอาชีพที่ต้องมี ความรู้ด้านเทคโนโลยีที่ ทันสมัย	12 (24)	11 (22)	15 (30)	10 (20)	2 (4)	3.42	1.180	ปาน กลาง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

จากตารางที่ 7 แสดงความคิดเห็นของเกษตรกร เกี่ยวกับอาชีพการเลี้ยงปลูสดัว ด้านความรู้ ที่ต้องใช้ในการประกอบอาชีพ พบว่า เกษตรกรมีระดับความคิดเห็นที่เห็นด้วยมาก คือ เป็นอาชีพที่ จะต้องใช้ความรู้เข้ามาช่วยในการเลี้ยงสัตว์ เป็นอาชีพที่ต้องอาศัยความรู้ด้านวิชาการเป็นหลัก ต้อง เป็นผู้ที่มีความรู้ความสามารถในทางทฤษฎีและปฏิบัติควบคู่กัน ไป

เกษตรกรเห็นด้วยในระดับปานกลางกับรายการที่ว่าอาชีพปลูสดัว เป็นอาชีพที่ต้องมีความรู้ ด้านเทคโนโลยีที่ทันสมัย

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะ และความคิดเห็นของเกษตรกรต่อการประกอบอาชีพเลี้ยงปลูสดัว

1. เกษตรกรขาดการแนะนำส่งเสริมจากหน่วยงานราชการ
2. เกษตรกรต้องการให้มีการฝึกอบรมแก่เกษตรกรให้ได้รับความรู้จากการเลี้ยงสัตว์
3. เกษตรกรต้องการเวชภัณฑ์ที่ใช้ในการเลี้ยงสัตว์
4. เกษตรกรมีความต้องการให้มีกองทุนที่ใช้ในการเลี้ยงสัตว์
5. เกษตรกรมีความต้องการให้หน่วยงานที่รับผิดชอบเกี่ยวกับการเลี้ยงสัตว์สนับสนุน ใ้เกษตรกรเลี้ยงครอบครัวละ 2 ตัว
6. เกษตรกรต้องการให้มีตลาดกลางในการค้าสัตว์ในราคาที่ยุติธรรม

4.2 วิจารณ์ผลการศึกษา

ตอนที่ 1 สถานภาพทั่วไปของเกษตรกร

จากการศึกษา พบว่า เกษตรกร ร้อยละ 74 มีอาชีพหลัก คือ การปลูกพืช มีอาชีพรอง คือ การเลี้ยงสัตว์ และการทำประมง ที่เป็นเช่นนี้เนื่องจากสภาพพื้นที่ของ บ.หนองสามขา ต.หนองบัว อ.หนองกงศรี จ.กาฬสินธุ์ มีภูมิประเทศที่เหมาะสมกับการปลูกพืชประเภทมันสำปะหลัง และอ้อย อีกทั้งการปลูกพืชของเกษตรกรมีการดำเนินมานาน และไม่มีการส่งเสริมในเรื่องการเลี้ยงสัตว์ หรือ การประกอบอาชีพอื่น ทำให้อาชีพในการเลี้ยงปลูสดัว จึงทำเป็นเพียงอาชีพเสริมเท่านั้น

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับอาชีพการเลี้ยงปลูสดัวของเกษตรกร

จากการศึกษา พบว่า เกษตรกรมีความเห็นต่ออาชีพการเลี้ยงปลูสดัวในด้านต่างๆ และมี ประเด็นที่สำคัญ ดังนี้

ด้านเศรษฐกิจและการเงิน เกษตรกรมีระดับความคิดเห็นในระดับมากทุกรายการ คือ เป็น อาชีพที่ได้รับผลตอบแทนคุ้มค่า เป็นอาชีพที่ทำเป็นอาชีพหลักได้ เป็นอาชีพที่ทำให้เศรษฐกิจของ ประเทศมั่นคง เป็นอาชีพที่สามารถยกระดับฐานะของครอบครัวได้ และเป็นอาชีพที่สามารถช่วยลด อัตราการว่างงานของประชาชนได้ในยุคที่เศรษฐกิจตกต่ำ เนื่องจากเกษตรกรทำการเลี้ยงสัตว์แล้ว

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่นิยมนำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ได้ผลตอบแทนที่คุ้มค่าไม่ต้องลงทุนมากนัก เช่น การเลี้ยงโคเพียงปล่อยให้โคกินหญ้าตามแหล่งธรรมชาติไม่มีการจัดการที่เป็นระบบก็สามารถขาย สร้างรายได้เสริมให้กับครอบครัวจึงเป็นอีกมุมมองที่ว่าการเลี้ยงสัตว์เป็นอาชีพที่ให้ผลตอบแทนที่คุ้มค่า และจากการที่เกษตรกรได้เห็นการเลี้ยงปศุสัตว์ที่เป็นธุรกิจจริงๆ มีความเจริญรุ่งเรืองในการประกอบอาชีพแขนงนี้ - มีผลทำให้เศรษฐกิจของประเทศดีขึ้น

ด้านความยากง่ายในการประกอบอาชีพ เกษตรกรมีระดับความคิดเห็นในระดับมากทุกรายการ เนื่องจากเป็นความคิดเห็นของเกษตรกรที่ได้ทำการเกษตรมาเป็นเวลานาน จึงเข้าใจดีว่าอาชีพเกษตรจะต้องเป็นอาชีพที่ต้องมีความรู้ความชำนาญ มีความอดทนสูง

ด้านความก้าวหน้าในการประกอบอาชีพ เกษตรกรเห็นด้วยในระดับมากในรายการต่าง ๆ ดังนี้ การประกอบอาชีพนี้ต้องเป็นคนที่มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ มีงานด้านการเลี้ยงสัตว์ให้เลือกหลายชนิด เป็นอาชีพที่ประสบผลสำเร็จได้ง่าย เป็นอาชีพที่มีความก้าวหน้ามั่นคง สามารถทำเป็นอาชีพเสริมเพื่อเพิ่มรายได้ให้กับครอบครัว การที่เกษตรกรเห็นด้วยอย่างมากกับรายการเหล่านี้ เพราะ เกษตรกรเหล่านี้ได้เรียนรู้ด้วยตนเองว่า อาชีพเกษตรกรรมจะต้องมีความคิดสร้างสรรค์อยู่ตลอดเวลาไม่เช่นนั้นเขาจะไม่สามารถพัฒนางานให้ยั่งยืนได้ และเขาก็มีการทำอาชีพเกษตรมานานตั้งแต่รุ่น ปู่ย่าตายาย

ด้านความยอมรับในสังคม เกษตรกรที่มีความคิดเห็นในระดับปานกลางกับอาชีพการเลี้ยงปศุสัตว์ว่า เป็นอาชีพที่สังคมส่วนใหญ่เห็นว่าดี และไม่ค่อยมีเกียรติมากนัก เนื่องจากเกษตรกรมองว่าการเลี้ยงสัตว์เป็นเรื่องที่ล้าหลัง มีความต่ำต้อย ซึ่งจะแตกต่างจากพื้นที่อื่นๆ ที่มีการทำปศุสัตว์กันอย่างเป็นธุรกิจ สำหรับเกษตรกรมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุดกับเรื่อง อาชีพการเลี้ยงปศุสัตว์เป็นอาชีพที่สุจริต และเป็นอาชีพที่มีการสืบทอดมาตั้งแต่โบราณ เพราะเกษตรกรได้เห็นว่า การเลี้ยงปศุสัตว์เป็นสิ่งถูกต้องตามกฎหมาย และมีการเลี้ยงสัตว์กันมาเป็นเวลานาน สืบทอดมาตั้งแต่บรรพบุรุษ

ด้านปัจจัยการผลิต พบว่า เกษตรกรที่มีระดับความคิดเห็นปานกลาง ในส่วนของอาชีพการเลี้ยงปศุสัตว์ใช้แรงงานมาก และการเลี้ยงปศุสัตว์จะต้องใช้เทคโนโลยีเข้ามาช่วยในการเลี้ยง เพราะว่าการเลี้ยงปศุสัตว์ที่เกษตรกรได้ปฏิบัติอยู่นั้นใช้แรงงานในการเลี้ยงน้อย เช่น การเลี้ยงโค 20 - 30 ตัว จะใช้คนเลี้ยงเพียงคนเดียวก็สามารถที่จะจัดการโคทั้งฝูง ยิ่งเกษตรกรมีการเลี้ยงสัตว์ที่ไม่เป็นธุรกิจ จึงมีความคิดว่าการเลี้ยงสัตว์ไม่จำเป็นต้องใช้เทคโนโลยีที่ทันสมัย และเกษตรกรยังคุ้นเคยกับการเลี้ยงที่พึ่งปัจจัยทางธรรมชาติ

ด้านความรู้ที่ต้องใช้ในการประกอบอาชีพ พบว่า เกษตรกรมีความคิดเห็นในระดับมาก คือ เป็นอาชีพที่จะต้องให้ความรู้เข้ามาช่วยในการเลี้ยงสัตว์ เป็นอาชีพที่ต้องอาศัยความรู้ด้านวิชาการ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่นิยมนำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เป็นหลัก และต้องเป็นผู้ที่มีความรู้ความสามารถในทางทฤษฎีและปฏิบัติควบคู่กันไป เนื่องจากเกษตรกรได้เห็นการนำสัตว์เศรษฐกิจใหม่ๆ มาทำการเลี้ยงในหมู่บ้าน เช่น มีการเลี้ยงนกกระจอกเทศ การที่เลี้ยงสัตว์ชนิดใหม่ๆ แล้วไม่มีความรู้เกี่ยวกับการเลี้ยงดูก็ยากที่จะประสบความสำเร็จในการเลี้ยงได้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ

5.1 สรุปผลการวิจัย

การวิจัยเรื่องความคิดเห็นเกี่ยวกับอาชีพการเลี้ยงปลุสตัดว์ของเกษตรกร บ.หนองสามขา ต.หนองบัว อ.หนองสูงศรี จ.กาฬสินธุ์ ปี 2547 มีวัตถุประสงค์คือ

1. เพื่อศึกษาสถานภาพทั่วไปของเกษตรกร บ.หนองสามขา ต.หนองบัว อ.หนองสูงศรี จ.กาฬสินธุ์
2. เพื่อศึกษาความคิดเห็นของเกษตรกร ในการประกอบอาชีพการเลี้ยงปลุสตัดว์ ประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ คือ เกษตรกร บ.หนองสามขา ต.หนองบัว อ.หนองสูงศรี จ.กาฬสินธุ์ จำนวน 50 ครอบครัว

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถาม 3 ตอน คือ

- ตอนที่ 1 ถามเกี่ยวกับสถานภาพทั่วไปของเกษตรกร
- ตอนที่ 2 ถามเกี่ยวกับความคิดเห็นเกี่ยวกับอาชีพการเลี้ยงปลุสตัดว์ของเกษตรกร
- ตอนที่ 3 ถาม เรื่อง ข้อเสนอแนะ และความคิดเห็นของเกษตรกรที่มีต่อการประกอบอาชีพการเลี้ยงปลุสตัดว์

ผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

1. วิเคราะห์ข้อมูลของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยการหาค่าความถี่ และร้อยละ
2. วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับอาชีพการเลี้ยงปลุสตัดว์ โดยการหาค่าเฉลี่ย และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัยสรุปได้ ว่า

1. เกษตรกร บ.หนองสามขา ต.หนองบัว อ.หนองสูงศรี จ.กาฬสินธุ์ เป็น เพศชาย ร้อยละ 56 และเพศหญิง ร้อยละ 44 เกษตรกรส่วนใหญ่ (ร้อยละ 76) มีสถานภาพ สมรสแล้ว เป็นโสด คิดเป็นร้อยละ 22 และหย่าร้าง คิดเป็นร้อยละ 2

เกษตรกร จบชั้น ป. 4 คิดเป็นร้อยละ 40 จบชั้น ป.6 คิดเป็นร้อยละ 28 จบ ม.6 คิดเป็นร้อยละ 12 จบการศึกษาระดับอื่นๆ เช่น ระดับปริญญาตรี การศึกษานอกโรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 12 และ จบ ม.3 คิดเป็นร้อยละ 8

เกษตรกรส่วนใหญ่ (ร้อยละ 74) ประกอบอาชีพหลักคือ การปลูกพืช อาชีพรองคือ การประมง และการเลี้ยงสัตว์

2. ความคิดเห็นเกี่ยวกับอาชีพการเลี้ยงปลุกสัตว์ของเกษตรกร บ.หนองสามขา ต.หนองบัว อ.หนองสูง จ.กาฬสินธุ์ ปี 2547 สามารถสรุปเป็นด้านต่างๆ ได้ดังนี้

2.1 ด้านเศรษฐกิจและการเงิน พบว่า เกษตรกรมีความคิดเห็นเกี่ยวกับอาชีพการเลี้ยงปลุกสัตว์ ด้านเศรษฐกิจและการเงินโดยรวมอยู่ในระดับมาก คือ เป็นอาชีพที่ได้รับผลตอบแทนคุ้มค่า เป็นอาชีพที่ทำเป็นอาชีพหลักได้ เป็นอาชีพที่ทำให้เศรษฐกิจของประเทศมั่นคง เป็นอาชีพที่สามารถยกระดับฐานะของครอบครัวได้ และเป็นอาชีพที่สามารถช่วยลดอัตราการว่างงานของประชาชนได้ ในยุคที่เศรษฐกิจตกต่ำ

2.2 ด้านความยากง่ายในการประกอบอาชีพ พบว่า เกษตรกรมีความคิดเห็นเกี่ยวกับอาชีพการเลี้ยงปลุกสัตว์โดยรวมอยู่ในระดับมาก คือ เป็นอาชีพที่ต้องทำงานเป็นขั้นตอน เป็นอาชีพที่ต้องอาศัยความรู้ความชำนาญ คนที่ประกอบอาชีพนี้จะต้องมีความอดทนสูงในการทำงาน ในการประกอบอาชีพนี้จะต้องกล้าในการลงทุนเพราะต้องใช้ทุนสูง และเป็นอาชีพที่อิสระ

2.3 ด้านความก้าวหน้าในการประกอบอาชีพ พบว่า เกษตรกรมีความคิดเห็นเกี่ยวกับอาชีพการเลี้ยงปลุกสัตว์ในระดับมาก คือ ผู้ที่ประกอบอาชีพนี้เป็นคนที่ต้องมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ มีงานด้านการเลี้ยงสัตว์ให้เลือกหลายชนิด เป็นอาชีพที่ประสบผลสำเร็จได้ง่าย เป็นอาชีพที่มีความก้าวหน้ามั่นคง และสามารถทำเป็นอาชีพเสริมเพื่อเพิ่มรายได้ให้ กับครอบครัว

ความคิดเห็นในระดับปานกลาง คือ เป็นอาชีพที่ได้รับการสนับสนุนและส่งเสริมจากหน่วยงานรัฐบาลอย่างต่อเนื่อง

2.4 ด้านความยอมรับในสังคม พบว่า เกษตรกรมีความคิดเห็นเกี่ยวกับอาชีพการเลี้ยงปลุกสัตว์ในระดับมากที่สุด คือ เป็นอาชีพที่สุจริต และเป็นอาชีพที่มีการสืบทอดมาตั้งแต่โบราณ

ความคิดเห็นในระดับมาก คือ เป็นอาชีพที่มีความสำคัญของประเทศในด้านเศรษฐกิจ และเป็นอาชีพของคนในชนบท

ความคิดเห็นในระดับปานกลาง คือ เป็นอาชีพที่มีเกียรติ และเป็นอาชีพที่สังคมส่วนใหญ่เห็นว่าดี

2.5 ด้านปัจจัยการผลิต พบว่า เกษตรกรมีความคิดเห็นเกี่ยวกับอาชีพการเลี้ยงปลุสสัตว์ในระดับมาก คือ เป็นอาชีพที่ต้องใช้พื้นที่ในการเลี้ยงมาก ต้องใช้ต้นทุนในการผลิตสูง และแหล่งน้ำธรรมชาติมีผลช่วยในการเลี้ยงสัตว์

ความคิดเห็นในระดับปานกลาง คือ เป็นอาชีพที่ต้องใช้แรงงานมาก และต้องใช้เทคโนโลยีที่ทันสมัยเข้ามาช่วยในการเลี้ยงสัตว์

2.6 ด้านความรู้ที่ต้องใช้ในการประกอบอาชีพ พบว่าเกษตรกรมีความคิดเห็นเกี่ยวกับอาชีพการเลี้ยงปลุสสัตว์ในระดับมาก คือ เป็นอาชีพที่จะต้องใช้ความรู้เข้ามาช่วยในการเลี้ยงสัตว์ เป็นอาชีพที่ต้องอาศัยความรู้ด้านวิชาการเป็นหลัก และต้องเป็นผู้ที่มีความรู้ความสามารถในทางทฤษฎีและปฏิบัติควบคู่กันไป

ความคิดเห็นในระดับปานกลาง คือ เป็นอาชีพที่ต้องมีความรู้ด้านเทคโนโลยีที่ทันสมัย

5.2 ข้อเสนอแนะ

ผู้วิจัยเห็นว่าเกษตรกรมีความคิดเห็นที่ดีต่ออาชีพการเลี้ยงปลุสสัตว์ ดังนั้นในการส่งเสริมอาชีพทางด้านการเกษตรให้กับเกษตรกร เจ้าหน้าที่ที่รับผิดชอบควรที่จะเข้ารับรู้ถึงปัญหาที่เกษตรกรได้ประสบอยู่ เพื่อหาแนวทางในการแก้ไข และอีกอย่างควรที่จะมีการส่งเสริมในด้านการเลี้ยงปลุสสัตว์อย่างจริงจัง ก็จะทำให้การเลี้ยงสัตว์ในประเทศมีการพัฒนายิ่งขึ้น และข้อเสนอแนะที่ต้องการให้เกษตรกรยึดถือไว้ว่า เกษตรกรควรมีความภูมิใจในการประกอบอาชีพการเลี้ยงปลุสสัตว์ที่ได้ทำมาตั้งแต่ช้านาน ถึงแม้บางคนจะดูว่าอาชีพการเลี้ยงปลุสสัตว์เป็นอาชีพที่ไม่มีเกียรติ แต่ให้เกษตรกรเหล่านี้สำนึกอยู่เสมอว่าเป็นอาชีพที่สุจริต ควรอนุรักษ์ไว้ และทุกคนก็จะเรียนรู้อาชีพการเลี้ยงปลุสสัตว์จะเป็นอาชีพที่มีเกียรติมีคนยกย่องสรรเสริญ ขอเพียงแต่เกษตรกรมีความขยันและอดทน รู้จักไขว่คว้าหาความรู้ใหม่อยู่เสมอ

บรรณานุกรม

- คำนึ่ง หนูดาษ. 2543. หลักการเลี้ยงสัตว์ทั่วไป. กรุงเทพฯ : ศูนย์วิจัยและพัฒนาอาชีพศึกษา 5 หน่วยศึกษานิเทศก์ กรมอาชีพศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ. 150 น.
- จรี อมรวัฒน์. 2539. ความคิดเห็นเกี่ยวกับอาชีพเกษตรกรรมของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย กลุ่มโรงเรียนทางไกลของศูนย์การศึกษานอกโรงเรียน จังหวัดนราธิวาส. กรุงเทพฯ : ปัญหาพิเศษปริญญาตรี ภาควิชาครุศาสตร์เกษตร คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง. 32 น.
- ชื่นจิตร กอแก้ว. 2538. ความคิดเห็นที่มีต่ออาชีพเกษตรกรรมของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนสมเด็จพระญาณสังวร อ. คำเขื่อนแก้ว จ. ยโสธร. กรุงเทพฯ : ปัญหาพิเศษปริญญาตรี ภาควิชาครุศาสตร์เกษตร คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง. 42 น.
- เดียว วงศ์สุวรรณ. 2537. การเลี้ยงไก่พื้นเมือง. กรุงเทพฯ : โครงการหนังสือเกษตรชุมชน. 65 น.
- ธรรมบุญ วุ่นซึ่งชี้. 2544. ความคิดเห็นของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 1 ที่มีต่ออาจารย์ฝึกสอนวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีกาญจนบุรี ปีการศึกษา 2544. กรุงเทพฯ : ปัญหาพิเศษปริญญาตรี ภาควิชาครุศาสตร์เกษตร คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง. 55 น.
- บุญพฤกษ์ จาฐานะ. 2525. พจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตสถาน. กรุงเทพฯ : บริษัท อักษรเจริญทัศน์ อจท. จำกัด. 972 น.
- ประเสริฐ ว่องไวยนต์. 2515. แนวความคิดกับอาชีพเกษตรของนักเรียนเกษตรกรรม. กรุงเทพฯ : วิทยานิพนธ์ปริญญาโท มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์. 125 น.
- ปรารณา พฤษะศรี. 2533. การเลี้ยงโคขุน. นครปฐม : โรงพิมพ์ศูนย์ส่งเสริมและฝึกอบรมการเกษตรแห่งชาติ. 218 น.
- ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์. 2532. จิตวิทยาการศึกษา. กรุงเทพฯ : คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง. 21 น.
- พิทวัส น้อยสุพรรณ. 2540. ความคิดเห็นในการประกอบอาชีพเกษตรของนักศึกษาระดับชั้นประกาศนียบัตรวิชาชีพ ประเภทเกษตรกรรม ของวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยี

บรรณานุกรม (ต่อ)

- ปีการศึกษา 2540. กรุงเทพฯ : ปัญหาพิเศษปริญญาตรี ภาควิชาครุศาสตร์เกษตร คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง. 59 น.
- มะอ์หมี่ มะลี. 2539. ความคิดเห็นในด้านการประกอบอาชีพเกษตรของนักศึกษาเกษตร ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ประเภทวิชาเกษตรกรรม ของวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยี นครราชสีมา ปีการศึกษา 2539. กรุงเทพฯ : ปัญหาพิเศษปริญญาตรี ภาควิชาครุศาสตร์เกษตร คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง. 42 น.
- ราชบัณฑิตยสถาน. 2542. พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน. กรุงเทพฯ : บริษัทนานมี บุ๊คส์พับลิเคชันส์ จำกัด. 1,409 น.
- สวัสดิ์ สุวรรณอักษร. 2523. วิธีการแนะแนวในการเลือกอาชีพ. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ไทยพัฒนาพานิช. 64 น.
- เสรี मुखสุข. 2539. การศึกษาอาชีพเกษตรของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนสวนศรีวิทยา จ. ชุมพร ปีการศึกษา 2539. กรุงเทพฯ : ปัญหาพิเศษปริญญาตรี ภาควิชาครุศาสตร์เกษตร คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง. 42 น.
- สุกัญญา ศรีบุญเลี้ยง. 2544. ความคิดเห็นของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาพัฒนาการ ที่มีต่ออาชีพเกษตร ปีการศึกษา 2544. กรุงเทพฯ : ปัญหาพิเศษปริญญาตรี ภาควิชาครุศาสตร์เกษตร คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง. 42 น.
- สุรางค์ ไคว้ตระกูล. 2537. จิตวิทยาการศึกษา. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. พิมพ์ครั้งที่ 3. 353 น.
- อนันต์ ศรีปราโมช. 2540. การเลี้ยงสุกร. กรุงเทพฯ : โครงการหนังสือเกษตรชุมชน. 63 น.
- อภิฤดี ศรีจินดา. 2543. ความคิดเห็นที่มีต่ออาชีพเกษตรของนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนพุทไธสง ตำบลพุทไธสง อำเภอพุทไธสง จังหวัดบุรีรัมย์ ปีการศึกษา 2543. กรุงเทพฯ : ปัญหาพิเศษปริญญาตรี ภาควิชาครุศาสตร์เกษตร คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง. 37 น.

บรรณานุกรม (ต่อ)

อังขณา หมอนทรัพย์. 2544. ความคิดเห็นที่มีต่ออาชีพเกษตรกรรม ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษา ปีที่ 3 โรงเรียนบ่อพลอยรัชดาภิเษก จังหวัดกาญจนบุรี ปีการศึกษา 2544. กรุงเทพฯ : ปัญหาพิเศษปริญญาตรี ภาควิชาครุศาสตร์เกษตร คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง. 46 น.

อุตร อรรถฮาด. 2544. ความคิดเห็นที่มีต่ออาชีพเกษตรของนักเรียน ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนหนองแห่นพัฒนาวิทยาคม จ. ยโสธร ปีการศึกษา 2544. กรุงเทพฯ : ปัญหาพิเศษปริญญาตรี ภาควิชาครุศาสตร์เกษตร คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง. 50 น.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

แบบสอบถาม

เรื่อง ความคิดเห็นเกี่ยวกับอาชีพเลี้ยงปลุสตั้ว ของเกษตรกร บ.หนองสามขา
ต.หนองบัว อ.หนองกุงศรี จ.กาฬสินธุ์ ปี 2546

ศึกษาโดย นายอุทิศ ผลสง่า รหัสประจำตัว 45035545
สาขาวิชาเทคโนโลยีการเกษตร-การผลิตสัตว์
ภาควิชาครุศาสตร์เกษตร คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

คำชี้แจงในการตอบสอบถาม

1. แบบสอบถามมีทั้งหมด 3 ตอน
ตอนที่ 1 ความเป็นอยู่โดยทั่วไปของเกษตรกร
ตอนที่ 2 ความคิดเห็นที่เกี่ยวกับอาชีพเลี้ยงปลุสตั้วของเกษตรกร
ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะ
2. โปรดอ่านคำชี้แจงแบบสอบถามในแต่ละข้อให้เข้าใจก่อน ลงมือทำแบบสอบถาม
3. โปรดตอบแบบสอบถามให้ครบทุกข้อ
4. ข้อมูลที่ตอบแบบสอบถามจะไม่มีผลต่อท่านแต่ประการใด
งานวิจัยนี้จะสำเร็จลุล่วงไปด้วยดีก็อาศัยความร่วมมือจากท่าน ในการตอบแบบ

สอบถามให้ตรงกับความเป็นจริง

ผู้วิจัยขอขอบคุณทุกท่านที่ให้ความร่วมมือ

นายอุทิศ ผลสง่า

9. ท่านประกอบอาชีพเลี้ยงปลุสสัตว์ ท่านทำการเลี้ยงสัตว์ชนิดใดบ้าง

- ( ) สุกร
- ( ) สุนัข
- ( ) แมว
- ( ) ไก่
- ( ) เป็ด
- ( ) โค
- ( ) กระบือ
- ( ) อื่นๆ (โปรดระบุ).....

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นที่เกี่ยวกับอาชีพเลี้ยงปลุสัตว์ของเกษตรกร

คำชี้แจง กรุณาทำเครื่องหมาย $\surd$ ลงในช่อง ( ) ที่ท่านคิดว่ามีระดับความคิดเห็นที่เกี่ยวกับอาชีพเลี้ยงปลุสัตว์ในด้านนั้นๆ ดังนี้

ระดับคะแนน 5 หมายถึง ระดับความคิดเห็นที่เห็นด้วยมากที่สุด

ระดับคะแนน 4 หมายถึง ระดับความคิดเห็นที่เห็นด้วยมาก

ระดับคะแนน 3 หมายถึง ระดับความคิดเห็นที่เห็นด้วยปานกลาง

ระดับคะแนน 2 หมายถึง ระดับความคิดเห็นที่เห็นด้วยน้อย

ระดับคะแนน 1 หมายถึง ระดับความคิดเห็นที่เห็นด้วยน้อยที่สุด

ความคิดเห็นที่เกี่ยวกับอาชีพเลี้ยงปลุสัตว์	ระดับความคิดเห็น				
	5	4	3	2	1
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
ด้านเศรษฐกิจและการเงิน					
1. เป็นอาชีพที่ได้รับผลตอบแทนคุ้มค่า					
2. เป็นอาชีพที่ทำเป็นอาชีพหลักได้					
3. เป็นอาชีพที่ทำให้เศรษฐกิจของประเทศมั่นคง					
4. เป็นอาชีพที่สามารถยกระดับฐานะของครอบครัวได้					
5. เป็นอาชีพที่สามารถช่วยลดอัตราการว่างงานของประชาชนได้ในยุคที่เศรษฐกิจตกต่ำ					
ด้านความยากง่ายในการประกอบอาชีพ					
1. เป็นอาชีพที่ต้องทำงานเป็นขั้นตอน					
2. เป็นอาชีพที่ต้องอาศัยความรู้ความชำนาญ					
3. คนที่ประกอบอาชีพนี้ต้องมีความอดทนสูงในการทำงาน					
4. ในการประกอบอาชีพนี้จะต้องกล้าในการลงทุนเพราะต้องใช้เงินทุนสูง					

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ความคิดเห็นเกี่ยวกับอาชีพเลี้ยงปลูสัตว์	ระดับความคิดเห็น				
	5	4	3	2	1
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
5. เป็นอาชีพที่อิสระ					
ด้านความก้าวหน้าในการประกอบอาชีพ					
1. ผู้ที่ประกอบอาชีพนี้เป็นคนต้องที่มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์					
2. มีงานด้านการเลี้ยงสัตว์ให้เลือกทำหลายชนิด					
3. เป็นอาชีพที่ประสบผลสำเร็จได้ง่าย					
4. เป็นอาชีพที่มีความก้าวหน้ามั่นคง					
5. สามารถทำเป็นอาชีพเสริมเพื่อเพิ่มรายได้ให้กับครอบครัวได้					
6. เป็นอาชีพที่ได้รับการสนับสนุนและส่งเสริมจากหน่วยงานรัฐบาลอย่างต่อเนื่อง					
ด้านความยอมรับในสังคม					
1. เป็นอาชีพที่มีเกียรติ					
2. เป็นอาชีพที่สุจริต					
3. เป็นอาชีพที่มีความสำคัญของประเทศในด้านเศรษฐกิจ					
4. เป็นอาชีพที่สังคมส่วนใหญ่เห็นว่าด้อย					
5. เป็นอาชีพที่มีการสืบทอดมาตั้งแต่โบราณ					
6. เป็นอาชีพของคนในชนบท					
ด้านปัจจัยการผลิต					
1. เป็นอาชีพที่ต้องใช้พื้นที่ในการเลี้ยงมาก					
2. ต้องใช้ต้นทุนสูงในการผลิต					

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ความคิดเห็นเกี่ยวกับอาชีพเลี้ยงปศุสัตว์	ระดับความคิดเห็น				
	5	4	3	2	1
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
3. เป็นอาชีพที่ต้องใช้แรงงานมาก				-	
4. ต้องใช้เทคโนโลยีที่ทันสมัยมาช่วยในการเลี้ยงสัตว์					
5. แหล่งนำธรรมชาติมีผลช่วยในการเลี้ยงสัตว์					
ด้านความรู้ที่ต้องใช้ในการประกอบอาชีพ					
1. เป็นอาชีพที่จะต้องใช้ความรู้เข้ามาช่วยในการเลี้ยงสัตว์					
2. เป็นอาชีพที่ต้องอาศัยความรู้ด้านวิชาการเป็นหลัก					
3. ต้องเป็นผู้ที่มีความรู้ความสามารถในทางทฤษฎีและปฏิบัติควบคู่กันไป					
4. เป็นอาชีพที่ต้องมีความรู้ด้านเทคโนโลยีที่ทันสมัย					

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตอนที่ 3. ข้อเสนอแนะและความคิดเห็นของท่านที่มีต่อการประกอบอาชีพเลี้ยงปลุ่สัตว์

.....

.....

.....

.....

.....

.....

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้